

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

ΠΑΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Γραφής
ΚΙΣΑΜΟΥ
Αριθμός Μέσης
082492

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' * ΕΤΟΣ ΕΒ' * ΤΕΥΧΟΣ 72 * ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Περιοδική Έκδοση
της Ίερας Μητροπόλεως
Κισιάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΞΒ'
ΤΕΥΧΟΣ 72
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

ISSN: 11067047

ΙΔΡΥΤΗΣ: Ο αοίδιμος Μητροπολίτης
Κισιάμου & Σελίνου κυρός ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Κισιάμου & Σελίνου κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

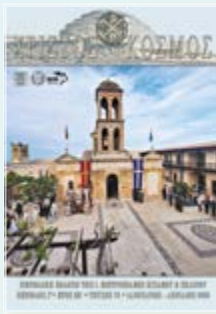
Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Ίερά Μητρόπολις Κισιάμου & Σελίνου
Κισάμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 2212822018
Fax: 28220 83037
Ήλεκτρονική Διεύθυνση: www.imks.gr
Email: info@imks.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: 082492
Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Άριθμ. Λογαριασμού Έθνικής
Τραπέζης της Ελλάδος: 390/54013303

Έπεξεργασία σέ Η/Υ Σελιδοποίηση:
Αντώνιος Βακάκης, Θεολόγος
Γραμματεύς Ι.Μ.Κ.Σ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Έσπερινός της Αγάπης
(Ίερά Πατριαρχική Μονή
Γωνιάς).

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ

Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως
(Ίερός Μητροπολιτικός
Ναός Εύαγγελισμού
της Θεοτόκου).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πατριαρχική Απόδειξις επί τῷ Ἀγίῳ Πάσχα.
Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ3-4

Ἐγκύκλιος Πάσχα 2023.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισιάμου καί Σελίνου
κ. Ἀμφιλοχίου5-6

Μητροπολίτης Εἰρηνάιος Γαλανάκης. 10 ἔτη
ἀπό τήν εἰς Κύριον ἐκδημία του 7-10

Πένθη. Ἀσπασία Μανούσακα11-12

Βιβλιοπαρουσίαση. "Μητροπολίτης Εἰρηνάιος
Γαλανάκης. Ρήματα Ζωῆς" 12

Τό Χρονικό τῆς Ι. Μητροπόλεώς μας 13-30

Δωρεές ὑπέρ ἐνισχύσεως τοῦ Κοινωνικοῦ καί
Φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς
μας 31

ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τό παρόν ἐκδίδεται ἀπό τό ἐπίσημο Δελτίο
τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης "Ἀπόστολος Τίτος"
καί διατίθεται δωρεάν

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΑΓΙΩ ΠΑΣΧΑ

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Τιμιώτατοι ἄδελφοί Ἱεράρχαι,
Προσφιλέστατα τέκνα,

Φθάσαντες, χάριτι θείᾳ, τὴν πανσωστικὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, δι' ἧς καθηργήθη τὸ κράτος τοῦ θανάτου καὶ ἠνεώχθησαν τῷ ἁδαιμαίῳ γένει αἱ πύλαι τοῦ Παραδείσου, ἀπευθύνομεν πᾶσιν ὑμῖν πασχαλίους προσρήσεις καὶ ἐγκάρδιον ἐόρτιον χαιρετισμὸν, ἀναβοῶντες τὸ κοσμοχαρμόσυνον «Χριστὸς Ἀνέστη!».

Ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ὅλας τὰς πτυχάς της, δονεῖται ἀπὸ τὴν ἀνεκλάλητον χαρὰν τῆς Ἀναστάσεως. «Πεῖραν ἀναστάσεως» μαρτυροῦν οἱ ἄθλοι τῶν Ἁγίων καὶ τῶν Μαρτύρων τῆς πίστεως, ἡ λατρευτικὴ καὶ μυστηριακὴ ἐμπειρία, ἡ ἐξαγγελία τοῦ Εὐαγγελίου «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς», ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ πνευματικότης τῶν πιστῶν, ἡ θυσιαστικὴ ἀγάπη καὶ ἡ κατὰ Χριστὸν ἀναστροφή αὐτῶν, ἡ προσδοκία ἑνὸς κόσμου, ἔνθα «ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι»¹.

Ἐν τῇ Ἀναστάσει καὶ δι' αὐτῆς, τὰ πάντα εὐρίσκονται ἐν κινήσει πρὸς τὴν τελείωσιν των ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ ἐσχατολογικὴ ὁρμὴ ἔδιδε πάντοτε εἰς τὴν Ὁρθόδοξον ἐγκόσμιον μαρτυρίαν δυναμισμὸν καὶ προοπτικὴν. Παρὰ τὰ

1. Ἀποκ. κα', 5.

περὶ τοῦ ἀντιθέτου θρυλούμενα, λόγῳ τοῦ ἐσχατολογικοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ζωῆς της, ἡ Ἐκκλησία ποτέ δέν ἐσυνθηκολόγησεν ἀπέναντι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κακοῦ ἐν τῷ κόσμῳ εἰς ὅλας τὰς μορφάς του, δέν ἀπώθησε τὴν πραγματικότητα τοῦ πόνου καὶ τοῦ θανάτου, δέν ἠγνόησε τὴν ἀμφισημίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ποτέ δέν ἐθεώρησε τὸν ἀγῶνα δι' ἓνα δικαιότερον κόσμον ἀλλότριον πρὸς τὴν ἀποστολὴν της.

Ἐγνώριζεν ὅμως ὅτι ὁ πόνος καὶ ὁ σταυρὸς δέν εἶναι ἡ ἐσχάτη πραγματικότης. Ἡ βιωματικὴ πεμπτουσία τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ βεβαιότης ὅτι διὰ

τοῦ Σταυροῦ, διά τῆς «στενῆς πύλης», ὀδηγούμεθα εἰς τὴν Ἀνάστασιν. Ἡ πίστις αὐτὴ ἀποτυπῶνται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὁ πυρὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἡ Θεία Εὐχαριστία, συνδέεται οὐσιωδῶς μέ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὴν Ὁρθόδοξον παράδοσιν, ὅπως τονίζει ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Περγάμου Ἰωάννης, ἡ Θεία Εὐχαριστία «εἶναι γεμάτη χαρὰ καὶ φῶς», διότι «δέν ἔχει ὡς βάση τὸν Σταυρόν καὶ μία ἐξιδανίκευση τοῦ πάθους, ἀλλὰ τὴν Ἀνάστασιν ὡς ὑπέρβαση τοῦ πάθους τοῦ Σταυροῦ»². Ἡ Θεία Εὐχαριστία μᾶς μεταφέρει εἰς τὸν Γολγοθᾶν ὅχι διά νά παραμείνωμεν ἐκεῖ, ἀλλὰ διά νά ὀδηγηθῶμεν, διά μέσου τοῦ Σταυροῦ, εἰς τὴν ἀείφωτον δόξαν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις εἶναι ὑπέρβασις τῆς οὐτοπικῆς σωτηρίας «χωρὶς Σταυρόν» καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ναυαγίου τοῦ σταυροῦ «χωρὶς Ἀνάστασιν».

Ἡ μετοχὴ μας εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀφ' ἑνός ἔμπρακτος κατάργησις κάθε οὐτοπισμοῦ τῶν «εὐρυχώρων ὁδῶν» καὶ τῶν ψευδεπιγράφων παραδείσων ἀπροσκόπτου εὐδαιμονίας, ἐν ταυτῷ δέ καὶ ὀριστικὴ ὑπέρβασις τοῦ ἀπέλπιδος ἐγκλωβισμοῦ εἰς τὴν δῆθεν ἀνυπέρβλητον ἀρνητικότητα, ἀφοῦ ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ κυοφορεῖ τὴν Ἀνάστασιν, τὴν «ἀληκτον εὐφροσύνην», τῆς «αἰωνίου δόξης τὴν ἀπόλαυσιν». Ἡ συντριβὴ τοῦ θανάτου διά τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτήρος ἀναφέρει τὴν ζωὴν μας εἰς τὴν θεανθρωπίνην οὐσίαν τῆς καὶ εἰς τὸν οὐράνιον προορισμόν τῆς.

Ἐν Χριστῷ γνωρίζομεν καὶ βιοῦμεν ὅτι ὁ παρῶν βίος δέν εἶναι ὅλη ἡ ζωὴ μας, ὅτι ὁ βιολογικὸς θάνατος δέν ἀποτελεῖ τέλος καὶ ἐκμηδενισμόν τῆς ὑπάρξεώς μας. Δέν ὀρίζουν τὰ βιολογικὰ ὄρια τῆς ζωῆς τὴν ἀλήθειάν τῆς. Ἐξ ἄλλου, ἡ αἴσθησις ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι ἀναπότρεπτος «πορεία

2. «Ἐσχατολογία καὶ ἱστορία», Ἔργα Α'. Ἐκκλησιολογικά μελετήματα, ἐκδ. Δόμος, Ἀθήνα 2016, σ. 498.

πρὸς τὸν θάνατον» ὀδηγεῖ εἰς ὑπαρξιακὰ ἀδιέξοδα, εἰς ἀπόγνωσιν καὶ μηδενισμόν, εἰς ἀδιαφορίαν διά τὰ οὐσιώδη τοῦ βίου. Ἡ ἐπιστήμη, ἡ οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ πρόοδος, ἀδυνατοῦν νά προσφέρουν οὐσιαστικὴν λύσιν καὶ διέξοδον. Οἱ Χριστιανοὶ εἶναι οἱ «ἔχοντες ἐλπίδα»³, οἱ προσδοκῶντες τὴν ἐρχομένην Βασιλείαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς τὴν τελικὴν πραγματικότητα, ὡς πληρότητα ζωῆς καὶ γνώσεως, ὡς χαρὰν πεπληρωμένην, ὅχι μόνον διά τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ἀλλὰ διά σύμπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἄχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Αὐτὴν τὴν θέασιν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς αἰωνιότητος, τὸν ἀναστάσιμον χαρακτήρα τῆς πίστεως, τοῦ ἤθους καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ ἀδιαμφισβήτητον γεγονός ὅτι τὸ μέγα θαῦμα τῆς Ἀληθείας ἀποκαλύπτεται μόνον «τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει τὸ μυστήριον», καλοῦμεθα νά μαρτυρῶμεν σήμερον εἰς ἓνα πολιτισμὸν ἀπωθήσεως τοῦ Ὑπερβατικοῦ καὶ ποικίλων συρρικνώσεων τῆς πνευματικῆς ταυτότητος τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

Δοξάζοντες ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν καὶ ἀνατείλαντα πᾶσι τὴν αἰώνιον ζωὴν Κύριον καὶ μετέχοντες ἐν ἀγαλλιάσει τῆς «κοινῆς τῶν ὅλων πανηγύρεως», δεόμεθα τοῦ πανσθενοῦς, πανσόφου καὶ πανοικτίρμονος Ποιητοῦ καὶ Λυτρωτοῦ τοῦ παντός, ὅπως εἰρηνεύῃ τὸν κόσμον, χαρίζεται δέ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων πάντα τὰ σωτηριώδη δωρήματα Αὐτοῦ, ἵνα ὑμνῆται καὶ εὐλογῆται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Του, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

**Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα .βχγ΄
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.**

3. Βλ. Α' Θεοσ. δ', 13.

ΕΓΗΓΗΛΙΟΣ ΠΑΣΧΑ 2023

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Κισιάμου καὶ Σελίνου
κ. Ἀμφιλοχίου

Ἀδελφοί μου ἀγαπημένοι.

Τὴν λαμπροφόρο αὐτὴ νύχτα τῆς Ἀναστάσεως, ἀλλὰ καὶ κάθε μέρα καὶ ὥρα τῆς ζωῆς μας, ἡ Ἐκκλησία μας καλεῖ ὅλους νὰ βιώσουμε, μυστικά μέσα στὴν καρδιά μας, τὸ μυστήριο τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ. Τὸ κορυφαῖο αὐτὸ ἱστορικό γεγονός πού συνέβη σέ ἱστορικό τόπο καὶ χρόνο, ἀλλάζοντας τὴν ροὴ τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Γεγονός, πού βιώνεται στὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, σέ κάθε Θεία Λειτουργία, καθὼς Ἀνάσταση εἶναι ἡ Ἐκκλησία καὶ ζώντας ὁ ἀνθρωπος τὴν Ἐκκλησία ζεῖ τὴν διαρκὴ Ἀνάσταση, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ σῶμα τῆς ἀναστημένης ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἡ χώρα τῶν ζώντων ὅπου «ὁ θάνατος οὐκέτι κυριεύει» (Ρωμ. 6,9). Αὐτὸ τὸ γεγονός, τὸ μυστήριο τῆς Ἀνάστασης, βιώνει μυστικά, σιωπηλά καὶ ἀθόρυβα, ὅποιος ἐλεύθερα καὶ ἀβίαστα δέχεται τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας, ζώντας τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὡς ἐμπειρία καὶ σχέση. Σχέση, ὅπου βρίσκεται - κρύβεται τὸ νόημα τῆς πίστεως, τὸ νόημα τῆς Ἀνάστασης. Στὴ σχέση αὐτὴ μέ τὸν Χριστὸ ξαναβρίσκουμε τὴν γνήσια καὶ μοναδικὴ ἐλευθερία. Ποιά; Τὸ νὰ μπορούμε νὰ εἴμαστε παιδιά Του, παιδιά τῆς Ἀνάστασης, παιδιά τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀγάπης.

Γεγονός καὶ μυστήριο ὅμως πού ὁ πεπερασμένος νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἀδυνατεῖ νὰ προσλάβει καὶ νὰ κατανοήσει, γιὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀπορρίπτει, τὸ ἐμπαιζει καὶ, ἐνίστε, τὸ χλευάζει. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἐπιλογῆς καὶ στάσης ζωῆς; Νὰ νοηματοδοτοῦμε τὴ ζωὴ μας μέ πράγματα πού ἀντὶ νὰ τὴν γεμίζουν τὴν ἀδειάζουν, ἀντὶ νὰ τὴν τρέφουν τὴν ἀποδυναμώνουν, ἀντὶ νὰ τῆς χαρίζουν ζωὴ τὴν ὀδηγοῦν στὸν θάνατο. Φτάσαμε σέ καιροῦς πού ὅλοι μας ὑποφέρου-

Πρὸς:
Τὸν Ἱερό Κληρο,
τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες
καὶ τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόξενο
λαὸ τῶν Ἐπαρχιῶν
Κισιάμου καὶ Σελίνου.

«Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;
Ποῦ σου, ἄδη, τὸ νίκος; Ἀνέστη
Χριστός καὶ σύ καταβέβλησαι. Ἀνέστη
Χριστός καὶ πεπτῶκασι δαίμονες.
Ἀνέστη Χριστός καὶ χαίρουσιν ἄγγελοι.
Ἀνέστη Χριστός καὶ ζωὴ
πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστός καὶ νεκρός
οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος. Χριστός
γάρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ
τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο».

(Κατηχητικός λόγος Αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου)

με. Έγκλωβιστήκαμε στην μοναξιά μας. Φυλακιστήκαμε στην άλαζονεία και τη φιλαυτία μας. Άδειάσαμε τις ψυχές μας από τό φῶς και τήν ἐλπίδα και τις γεμίσαμε μέ τό σκοτάδι, τό φόβο, τό θάνατο. Αἰσθανόμαστε τόν πόνο νά μᾶς παραλύει. Τίς δυσκολίες νά μᾶς λυγίζουν. Τίς ἀμφιβολίες νά μᾶς ταλαιπωροῦν και τά ἀναπάντητα ἐρωτήματα νά μᾶς κλονίζουν. Βιώνουμε ἕνα τραγικό κενό στην ζωή και τήν ὑπαρξή μας. Τό κενό τῆς ἀπουσίας τοῦ Θεοῦ, ἀλλά και τό κενό τῆς ἀπουσίας τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ «ἄλλου», ἀφοῦ τόν θεωρήσαμε, τόν θεωροῦμε, ὑπαίτιο - φταίχτη τῶν δεινῶν τῆς ζωῆς μας. Ἐσύ φταῖς, δηλώνουμε στην καθημερινότητα τῶν σχέσεων μας, ζώντας τήν κόλασή μας ἀπό τό τώρα, τό σήμερα, καθώς ζωή χωρίς ἀγάπη και συγχώρεση, σημαίνει ζωή χωρίς χαρά και ἐλπίδα. Γι' αὐτό και στό ἐρώτημα: ποιά ἡ σημασία τῆς Ἀνάστασης γιά τόν σημερινό ἀνθρωπο; Ἡ ἀπάντηση εἶναι... σιωπή...

Ἀδελφοί μου,

Ἄς πάψουμε νά ἀδικοῦμε ἑαυτούς και ἀλλήλους. Ἄς ἀναζητήσουμε μέσα μας, μέ ἀγάπη και ἐλευθερία, νά ἀνακαλύψουμε τήν κρυμμένη ὁμορφιά τῆς παρουσίας και τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Γιά νά εἰρηνεύσουν οἱ καρδιές μας, νά καταλαγιάσουν τά πάθη, νά ἡμερέψουν οἱ λογισμοί. Καί τότε θά ἀνακαλύψουμε τό νόημα και τήν ὁμορφιά τῆς ψυχῆς και τῆς ζωῆς μας. Τόν λόγο τῆς ὑπάρξεώς μας. Τότε θά κατανοήσουμε πῶς ἀναζητοῦμε νόημα σέ μιά ζωή χωρίς νόημα. Τότε ὅμως θά συνειδητοποιήσουμε πῶς τό νόημα τῆς ζωῆς μας δέν ἐξαντλεῖται στην γῆ ἀλλά φτάνει στόν Οὐρανό. Τότε θά ἀντιληφθοῦμε πῶς γιά νά νικήσουμε ὅλους τους θανάτους: τό θάνατο τῆς ἀγάπης, τό θάνατο τῆς καλωσύνης, τό θάνατο τῆς ἀνθρωπιᾶς, τό θάνατο τῆς ἐλευθερίας, κυρίως ὅμως τό θάνατο τῆς ζωῆς, ὁ δρόμος και ὁ τρόπος εἶναι νά βιώσουμε τήν ἐμπειρία τοῦ Ἀναστη-

μένου Χριστοῦ στην καρδιά μας. Αὐτή τήν ἐμπειρία πού νικᾷ τό θάνατο, τόν κάθε θάνατο, καθώς ὁ καρφωμένος ἐπί τοῦ Σταυροῦ και Ἀναστημένος Χριστός δέν ἄδειασε μόνον τούς τάφους, ἀλλά μπήκε και στό δικό μας τό θάνατο γιά νά τόν καταργήσει. Τότε μπορούμε νά κατανοήσουμε τί σημαίνουν και τί νοηματοδοτοῦν τά λόγια ἑνός πονεμένου πατέρα. Τοῦ πατέρα τοῦ Κυπριανοῦ ἀπό τήν Κύπρο, ἑνός ἀπό τά παιδιά πού χάθηκαν, μέ τόσο βίαιο τρόπο, στό πρόσφατο τραγικό σιδηροδρομικό δυστύχημα τῶν Τεμπῶν. Ἀπαντᾷ ὁ πατέρας τοῦ Κυπριανοῦ, λίγες μόλις μέρες μετά τήν ταφή τοῦ παιδιοῦ του, σέ ἐρώτηση, ἐάν ζητᾷ ἐκδίκηση: «*Δώσαμε Χριστό στό παιδί μας. Δέν βγάζω τόν πόνο μου πάνω στά λάθη τῶν ἄλλων ἀνθρώπων... Ὁ Θεός μᾶς εὐεργέτησε νά μπορούμε νά συγχωροῦμε... Γιά νά ἡσυχάσει κάποιος ἀνθρωπος πρέπει νά συγχωρέσει*».

Ἰδοῦ, ἀδελφοί μου, πῶς νικιέται ὁ θάνατος. Ἰδοῦ, πῶς ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν φωτίζει μόνο τό νόημα τῆς ζωῆς μας, ἀλλά φωτίζει και τό νόημα τοῦ θανάτου μας. Ἰδοῦ, πῶς ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ φανερώνει, ἀποκαλύπτει και βεβαιώνει ὅτι καμιά δοκιμασία, κανένας πόνος, κανένας θάνατος δέν εἶναι τό τέλος, ἀλλά μᾶς φέρνει στό μέτρο τῆς ἀλήθειας. Ἰδοῦ, πῶς ὁ ἀνθρωπος πού ζεῖ τήν μουσική χαρά τῆς Ἀνάστασης στην ζωή του, ἡ χαρά αὐτή μεταμορφώνεται σέ ἄγκυρα ἐλπίδας και ζωῆς. Ὁ πατέρας τοῦ Κυπριανοῦ αὐτή τήν μουσική χαρά βιώνει και βεβαιώνει. Ἐμεῖς;

Χριστός Ἀνέστη, ἀδελφοί! Μαζί Του κι ἐμεῖς!

**Μετ' εὐχῶν και πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ
Ἀναστάντι ἀγάπης,
Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΑΣ
† Ὁ Κισάμου & Σελίνου
ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ**

Μητροπολίτης Ειρηναῖος Γαλανάκης

(10 ἔτη ἀπό τήν εἰς Κύριον
ἐκδημία του)

Συμπληρώθηκαν 10 ἔτη ἀπό τήν εἰς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου πρ. Κισάμου καί Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου. Τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἱεράρχου τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ὄραματιστῆ, τοῦ ἐνσαρκωτῆ τῆς ἀγάπης τῆς Θεοῦ. Τοῦ Ἱεράρχου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἠνάλωσε τόν ἅπαντα βίον του ὑπέρ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν πού ἐνεπιστεύθη ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ὅπου γῆς. Ἐν εὐγνωμοσύνῃ πολλῇ καί βαθύ σεβασμό μνημονεύουμε τοῦ τιμίου ὀνόματός του καί καταθέτουμε εἰς τήν ἀγάπην σας, εἰς μνημόσυνον αἰώνιον, ἀποσπάσματα ἀπό τόν Ἐνθρονιστήριον λόγο του, κατὰ τήν Β' Ἀρχιερατεία του εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολιν μας. Λόγος, ὁ ὁποῖος ἐκφωνήθηκε εἰς τόν Ἱ. Ναό τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Καστελλίου Κισάμου, τήν 15^η Φεβρουαρίου 1981.

Μέ ἕκταση καί δέος ἀνέρχομαι γιά δεύτερη φορά, μέσα στίς ἀνεξιχνίαστες βουλές τοῦ Θεοῦ, τίς βαθμίδες τοῦ ἐπισκοπικοῦ τούτου θρόνου, καί μέ πολλή συγκίνηση σᾶς ξαναβλέπω «ὡς ἐκ μακρᾶς ἀποδημίας ἐπανελθών», ἀγαπητά τέκνα τῆς Ἱεραρχίας Κισάμου & Σελίνου.

Ὅταν τό 1957 τοποθετήθηκα στήν ἱστορική αὐτή ἐπισκοπή δέν ἤξερα ὅτι τό 1971 θά τήν ἄφηνα, χωρίς νά τό ἐπιδιώξω καί νά τό ζητήσω, καί ὅταν ἤμουν Μητροπολίτης Γερμανίας δέν ἤξερα ποτέ, παρά τούς ἀδιάρρηκτους δεσμούς πού μέ συνδέουν μέ τόν τόπο αὐτό, πῶς θά ξαναγαύριζα πάλι μιά μέρα ἐπίσκοπος καί ποιμενάρχης της.

Ὅμως, «οὕτως εὐδόκησεν ὁ Κύριος» πού μέσα στά μυστηρώδη σχέδια τῆς Πρόνοιας καί τῶν οἰκτιρμῶν του «ἐτάζει καρδίας καί νεφρούς» ἀλλάζει τά σχέδια, τά ὄραματα καί τά προγράμματα τῆς ζωῆς μας καί κατευθύνει τά διαβήματά μας συχνά μέσα ἀπό στενές πύλες (Λουκ.

13,24) καί θλιμμένους δρόμους δοκιμασιῶν, εὐθυνῶν καί καθήκοντων στήν ὁδόν τῆς σωτηρίας μας καί σωτηρίας τῶν συνανθρώπων μας.

Οὕτως ἠυδόκησεν ὁ Κύριος καί ὁ Παράκλητος πού «θεραπεύει τά ἀσθενῆ καί ἀναπληροῖ τά ἐλλείποντα», «ὄλον συγκρατεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας» καί κατευθύνει σέ οἰκοδομή καί σωτηρία Χριστοῦ.

Διότι ἡ Ἐκκλησία, κατὰ τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία μας, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός «παραινόμενος εἰς τούς αἰῶνας». Καί ὅπως ὁ Χριστός στήν ἐπίγειαν ζωὴν καί πορείαν του εὐεργετοῦσε καί ἔσωζε μέ τήν διδασκαλίαν καί τά θαυμαστά ἔργα του τόν κόσμον καί τόν ἄνθρωπον, τό ἴδιο καί ἡ Ἐκκλησία πού εἶναι τό «Μυστικό Σῶμα» του (Ἐφεσ. 1, 23) βασιλεύει ὄχι μόνο τό Σταυρόν καί τήν Ἀνάστασίν Του, ἀλλά καί τήν Ἐπαγγελίαν τῆς σωτηρίας Του καί πορεύεται μέσα στήν ἱστορίαν καί τήν ἀνθρωπότητα ὡς τήν «ἐσχάτην μέραν». Πορεύεται ἡ Ἐκκλησία μέσα στήν ἀνθρωπότητα σάν «Ζύμη» (Ματθ. 13,13) καί «σαγήνην» (Ματθ. 13,47), σάν «φῶς τοῦ κόσμου καί ἄλας τῆς γῆς» (Ματθ. 5,14-15) γιά νά κλείνει μέσα στούς κόλπους της τά ἄτο-

μα και τις γενεές της ανθρωπότητας. Νά φωτίζει την πορεία της, νά ανακαινίζει τή φθορά και παρακμή τών ήθών και τών πολιτισμών της και νά τή μεταπλάσει σιγά σιγά σέ «καινήν κτίσιν» (Β' Κορ. 5,17) σέ πολιτεία και βασιλεία του Θεού.

Η συνείδηση τών πρώτων χριστιανικών γενεών έρμηνεύοντας τήν θεία προέλευση αλλά και τήν έγκόσμια αποστολή της Έκκλησίας καθιέρωσε στό Σύμβολο Νικαίας Κωνσταντινουπόλεως τά κλασικά και μεγαλειώδη χαρακτηριστικά της: ΜΙΑ, ΑΓΙΑ, ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ. Η Έκκλησία είναι Μία και Αγία, γιατί ένας είναι και Άγιος ο Κύριος της. Μία είναι ή πίστη της και ένα τό βάπτισμά της (Έφεσ. 4,5).

Σκοπός της δέ είναι νά εξαγιάζει «πάντα άνθρωπον έρχόμενον εις τόν κόσμον» (Ίωάν. 1, 9) και νά τόν έπαναφέρει εις τό «*αρχαίον κάλλος*» του «*κατ' εικόνα και καθ' όμοίωσιν*».

Η Έκκλησία είναι καθολική και Αποστολική, γιατί θεμελιωμένη στό θεμέλιο του Χριστού και τών Αποστόλων της (Κορ. 3,11, Έφεσ. 2,24) συνεχίζει μέσα στην ιστορία τήν έντολή Του «*πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά έθνη*» (Ματθ. 28,19) και μολονότι «*ένσαρκώνεται*» σάν τόν Κύριο της σέ κάθε τόπο και λαό πού χριστιανοποιείται, παραμένει ώστόσο πάνω από τά σύνορα τών λαών, πάνω από τις διακρίσεις τών φυλών και τών γλωσσών σάν μιά ούράνια και παγκόσμια κοινωνία πού περιλαμβάνει άγγέλους και ανθρώπους, δικαίους και άμαρτωλούς, ζώντες και νεκρούς και στέκεται άκαταμάχητη Αρχή και Έξουσία πνευματική μέσα στην φθορά τών ανθρώπινων θεσμών, πού έρχονται και παρέρχονται, μέσα στη σχετικότητα και τή ροή όλων τών ανθρώπινων πραγμάτων. «*Ούδέν Έκκλησίας δυνατότερον*» λέει ο Ίωάννης ο Χρυσόστομος. «*Άνθρωπον εάν πολεμης, η ένίκησας η ένίκηθης, έκκλησίαν δέ εάν πολεμης νικησαι σε άμηχανον... η έκκλησία του ούρανου ισχυροτέρα. Ούρανός και γη παρελεύσονται, οί δέ λόγοι μου ού μη παρέλθωσιν*» (ΕΠ. 54, 121-122).

Σώμα Χριστού, λοιπόν, ή Έκκλησία, σαγήνη και ζύμη, ένσωματώνει όλη τήν ανθρωπότητα και τήν αναπλάθει σέ Κοινωνία Αγίων. Μία, Αγία Καθολική και Αποστολική, ιστορική και μεταϊστορική, θεανθρώπινη, έγκόσμια και μεταφυσική.

Μέ αυτούς τούς ύψηλούς τίτλους και τις μεγάλες προοπτικές ξεκίνησε ή έκκλησία του

Χριστού πρό 20 αιώνων σέ μιά από τις δυσκολότερες καμπές της ανθρώπινης ιστορίας, τήν ώρα δηλ. πού κατάρρευε ο αρχαίος έλληνορωμαϊκός κόσμος και ή ανθρωπότητα βρισκόταν σέ άδιέξοδο και παρακμή. Και όμως στον φθαρμένο αυτό κόσμο της αρχαιότητας, ο Χριστιανισμός φύσησε τήν ζωντανή πνοή του και τόν άνάστησε. Έξημέρωσε τά ήθη τών λαών του, έδημιούργησε ανθρωπιστικούς θεσμούς και μεγάλους πολιτισμούς στην Άνατολή και τή Δύση κι'ως σήμερα άκόμη, πίσω από τις έννοιες της Δημοκρατίας και τών Ανθρώπινων δικαιωμάτων υπάρχουνε οί σπόροι και οί καρποί του ευαγγελικού ανθρωπισμού. Ο Άγιος Χρυσόστομος μιλώντας για τήν έκπολιτιστική δύναμη της έκκλησίας, τήν παραβάλλει μέ τήν Κιβωτό του Νώε αλλά και τήν θεωρεί άνωτέρα της. «*Εισήλθε, λέγει, στην κιβωτό ιέραξ και έξήλθεν ιέραξ, εισήλθε λύκος και έξήλθε λύκος, ενώ στην έκκλησία εισέρχεται ιέραξ και έξέρχεται περιστέρα, εισέρχεται λύκος και έξέρχεται άρνίον*».

Γνωστή και καταξιωμένη στην συνείδηση της ανθρωπότητας είναι ή προσφορά της Έκκλησίας στό παρελθόν, μ' όλα τά λάθη και τις παραλείψεις πού συνοδεύουν τήν ανθρώπινη πλευρά της και κανείς δέν τό άρνηται αυτό. Άλλά και κανείς δέν μπορεί νά άρνηθεί τή δοκιμασία πού περνά σήμερα ή Έκκλησία μέσα στη γενική πνευματική κρίση της έποχής μας. Κανείς δέν μπορεί νά άρνηθεί ότι ο Χριστιανισμός, όχι μόνο γίνεται μειονότητα στην άναλογία του σημερινού πληθυσμού της γής, αλλά παρουσιάζεται εξασθενημένη και ή κοινωνική και παιδαγωγική έπιρροή, πού άσκουσε άλλοτε στην ανθρωπότητα. Τουτό όμολογείται, όχι μόνο από τούς αντιπάλους του, αλλά και από τούς φίλους και τούς όπαδούς του.

«*Η Χριστιανοσύνη, λέγει ο διάσημος Θεολόγος Π. Εύδοκίμωφ δέν είναι πιά ο ένεργός παράγων της Ιστορίας, αλλά ο θεατής τών προσβάσεων πού ξεφεύγουν από τήν έπιρροή της και κινδυνεύουν νά φέρουν τήν έκκλησία στις διαστάσεις και τή σημασία μιās αίρέσεως, συσπειρωμένης στον έαυτό της στό περιθώριο τών πεπρωμένων του κόσμου. Οί κοινωνικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, ή άπελευθέρωση και χειραφέτηση τών λαών και τών κοινωνικών τάξεων πραγματώνονται από παράγοντες του παρόντος κόσμου άποκομμένους από τήν Έκκλησία*» (Όρθοδοξία σελ. 50).

Δέν άπορούμε γι'αυτή τήν κάμψη πού περνά ο Χριστιανισμός μέσα στη γενική πνευ-

ματική πτώση τῆς ἐποχῆς μας. Γιατί ὅπως στή ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ὑπάρχει ὁ σταυρός καί ἡ ἀνάσταση, ἡ ταπείνωση καί ὁ θρίαμβος, τό ἴδιο καί στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας Του δέν ὑπάρχουν μόνο «Χρυσοὶ Αἰῶνες» καί ἡρωϊκές ὁμολογίες, ἀλλά ὑπάρχουν καί προδοσίες καί λάθη καί πτώσεις. Ἡ ἀποτυχία τοῦ Χριστιανισμοῦ λέγει ὁ Χριστιανοφιλόσοφος Μπεργκιάγεφ, δέν εἶναι τίποτα ἄλλο παρά τὰ λάθη τῶν χριστιανῶν.

Ἀλλά δέν πρέπει νά ἀγνοοῦμε ὅτι στήν ἴδια αὐτή τήν ἐποχὴ μας πού φαίνεται τόσο ἀντιθρησκευτική, ὑπάρχουν ὡστόσο γεγονότα καί σημεῖα πού δείχνουν πῶς ἄνθρωποι καί λαοὶ κουρασμένοι καί ἀπογοτευμένοι ἀπὸ τίς ἀποτυχίες τῶν διαφόρων ιδεολογιῶν καί οἰκονομοτεχνοκρατικῶν συστημάτων, ξαναγυρίζουν στό βάθος τῶν θρησκευτῶν των καί ζητοῦν νέες δυνάμεις γιά μιὰ νέα ἀνασύνθεση τῶν αἰωνίων ἀξιῶν γιά τή νέα πορεία τοῦ κόσμου. Καί μέσα στό χριστιανισμό τὰ σημεῖα αὐτά εἶναι πολλά καί ἐλπιδοφόρα γιατί δέν εἶναι μόνο οἱ Θεολόγοι πού συζητοῦν σέ οἰκουμενικά συνέδρια τήν ἐνότητα καί ἀνακαίνιση τῆς ἐκκλησίας, ὥστε νά δίνει τήν ἀπάντησή της καί στά προβλήματα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου. Τό ἴδιο ἐργάτες τῶν ἐργοστασίων καί καλλιεργητές τῆς γῆς, παίρνουν τὰ λάβαρα τῶν ἐκκλησιῶν καί κατεβαίνουν στοὺς δρόμους καί στίς πλατεῖες, γιά νά ἀνατρέψουν μονολιθικά εἰδωλα τῶν καιρῶν μας καί νά ὑπενθυμίσουν τήν πανάρχαια ἐντολή «*Ἐγὼ εἰμί Κύριος ὁ Θεός σου· οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ πλὴν ἐμοῦ*». [...]

Ἐπῆρξε μεγάλο σφάλμα τό ὅτι χωρίσαμε καί ἀπομονώσαμε τήν Ἐκκλησία μόνο στό ἱερατεῖο της, πού δέν παύει βέβαια νά ἀποτελεῖ τήν ὑπεύθυνη ἐκπροσώπησή της, ἀλλά ἀφήσαμε ὡστόσο τό μέγα πλῆθος τοῦ λαοῦ της, τόν ἀνεκτίμητο θησαυρὸ χαρισμάτων καί ταλέντων τῆς θρησκευτικῆς ψυχῆς του, ἔξω ἀπὸ τήν ἐκκλησία, γιά νά στραφεῖ σιγά σιγά ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας. Ἡ ἀπομόνωση αὐτή, ὅχι μόνο θέτει τήν ἐκκλησία στό περιθώριο τῆς ζωῆς καί τῶν προβλημάτων της, ἀλλά ἀποστερεῖ καί τό ἔθνος ἀπὸ τό πνευματικό κεφάλαιο πού περικλίνει μέσα της ἡ ὀρθοδοξία. [...]

Καί μέσα στόν Ἑλλαδικό χώρο, ἡ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, πού τώρα καί εἴκοσι αἰῶνες μέ πλῆθος ἀγίων καί μαρτύρων κρατᾷ τήν χριστιανικὴ μας πίστη, παρουσιάσε στά τελευταῖα μεταπολεμικά χρόνια μιὰ ιδιαίτερη ζωτικότητα καί ἡ δοκιμασία πού περάσαμε ὅλοι μας τόν τελευταῖο καιρὸ μπορεῖ

νά μεταστραφῆ μέ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καί τὴν προσπάθειά μας σέ μιὰ γνησιώτερη Ἐκκλησιαστικὴ ἀναδημιουργία.

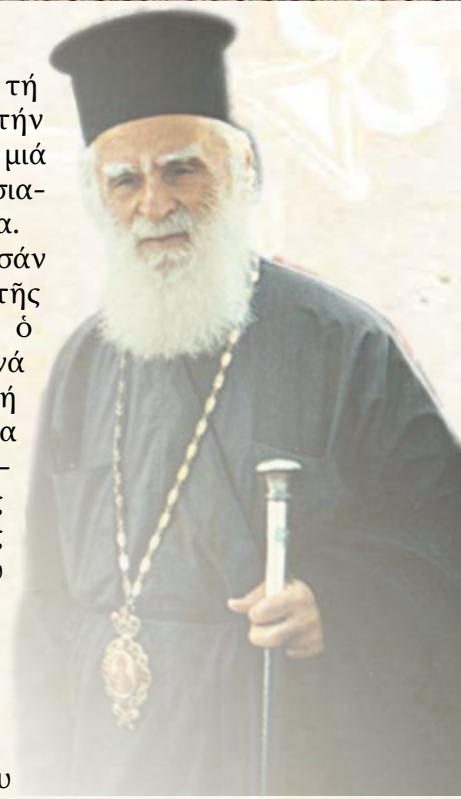
Αἰσθάνομαι σάν ιδιαίτερη εὐλογία τῆς ζωῆς μου, τό ὅτι ὁ Θεός ἐπέτρεψε νά γυρίσω πάλι στή γενέτειρα πατρίδα μου καί νά προσφέρω μαζί μέ ἄλλους ἀδελφούς Ἱεράρχες τὴν διακονία μου στό θρησκευμένο καί δημιουργικό λαό της. [...]

Ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοὶ τῶν ἐπαρχιῶν Κισάμου καί Σελίνου,

Ἐνα ὀλόκληρο χρόνο μέ καλοῦσατε νά ἔλθω στήν ἱστορικὴ αὐτὴ Μητρόπολή μας, πού ἔχει λαμπρύνει σειρά εὐλαβῶν καί μαρτυρικῶν ἐπισκόπων. Τώρα ἦλθε ἡ στιγμή νά σᾶς καλέσω ἐγὼ νά προσευχηθοῦμε, νά ἐργαστοῦμε καί νά συνεργαστοῦμε γιά τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τοῦ τόπου μας καί τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Τό κάλεσμά σας, δέν τό εἶδα ποτέ μόνο σάν ἀγάπη καί ἐμπιστοσύνη στό πρόσωπό μου. Πολύ περισσότερο τό ἐρμήνευσα σάν ἀναζήτηση τῆς ἐκκλησίας, τῆς ζωντανῆς καί προφητικῆς ἐκκλησίας πού τόσο τὴ χρειάζεται ἡ ἐποχὴ μας.

Ἐνα ὀλόκληρο χρόνο μέ καλοῦσατε, μέ δακρυσμένες προσευχὲς στό Θεὸ καί ἱκεσίες στοὺς ἀνθρώπους, μέ παράπονα καί ἐνέργειες πού θυμίζουν περιστατικά ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καί τὴ ζωὴ τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων.

Σέ κάποια ἴσως ὑπερβολὴ σας κλείσατε τίς πόρτες τῶν ἐκκλησιῶν καί χτυπήσατε πένθιμα τίς καμπάνες των. Σήμερα σᾶς καλῶ νά ἀνοίξετε τίς καρδιές καί τίς ἐκκλησιές σας καί νά δεχθῆτε τὴν εἰρήνη, τὴν στοργὴ καί τὴν εὐλογία τῆς ἐκκλησίας, πού εἴτε συντηρητικὴ εἴτε προοδευτικὴ, εἴτε εὐχάριστη εἴτε αὐστηρὴ εἶναι, παραμένει πάντα ἡ πνευματικὴ μητέρα ὄλων ἐκείνων πού ἀναγνωρίζουν πατέρα των τὸ Θεό. Καί μαζί μέ σᾶς καλῶ καί τὰ ἄλλα τέκνα τῶν ἐπαρχιῶν μας, πού βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορά των. Στούς ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου Κισαμίτες καί Σελινιώτες, ἀπευθύνω

σήμερα τόν χαιρετισμό καί τήν εὐχή μου καί τούς καλῶ καί τούς παρακαλῶ νά συμβάλουν καί αὐτοί στήν πνευματική προσπάθεια πού ἐπιδιώκει ἡ Μητρόπολή μας. Σάν Ἐκκλησία βλέπομε μέ ιδιαίτερη ἀνησυχία τό μαρασμό τῆς ἑλληνικῆς μας ὑπαίθρου καί νομίζομε πώς πρέπει νά εὐρευθοῦν, γιατί ὑπάρχουν, τρόποι καί κανάλια, ὥστε ἓνα μέρος τοῦ ἀποδήμου δυναμικοῦ της, ἐξωτερικοῦ καί ἐσωτερικοῦ, πνευματικοῦ καί οἰκονομικοῦ νά γυρίσει πάλι πίσω στό ἱερό ἑλληνικό μας χῶμα καί νά τό ζωοποιεῖ.

Ἐνα ιδιαίτερο πρόγραμμα τοῦ ποιμαντορικοῦ μου ἔργου, δέν χρειάζεται νά ἀναγγεῖλω σήμερα. Πρῶτα γιατί τά ἔργα τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης δέν προγραμματίζονται σέ ἓνα ὁποιοδήποτε πρόγραμμα καί δεύτερον γιατί τό πρόγραμμα αὐτό θά τό κάνομε μέ τή φώτιση μαζί τοῦ Θεοῦ, ἐγώ καί ἐσεῖς. Σάν ἐπίσκοπος ὅμως σημαδεύω τά προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας καί ἀκούω τούς φόβους καί τήν ἀγωνία τοῦ κόσμου πού ζοῦμε. Ἐνός κόσμου πού ὅσο καί νά φαίνεται πολιτισμένος καί χαρούμενος γίνεται κάθε μέρα ἀπειλητικώτερος καί ἀπάνθρωπος. Ἐνός κόσμου πού ὄχι μόνο ἀπειλεῖ ἄμεσα τήν φυσική μας ὑπαρξη, μέ τά ἀτομικά ὄπλα, τήν μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος καί τήν σπατάλη κατανάλωση τῶν βιοτικῶν ἀγαθῶν, ἀλλά μέ τήν ἀφηνιασμένη προπαγάνδα του πού ξεπλύνει ἐγκεφάλους καί καρδιές ἀπειλεῖ καί αὐτή τήν πνευματική μας ἰσορροπία καί ἀκεραιότητα.

Ἀκούω αὐτό τό μέγα πόνος τοῦ κόσμου καί προβληματίζομαι. Οἱ ἄνθρωποι καί οἱ λαοί, δέν σώζονται μόνον μέ τό κατά κεφαλὴν εἰσόδημα καί οἱ βαθιές κρίσεις τῶν πολιτισμῶν των δέν ξεπερνοῦνται μόνον μέ οἰκονομικο-κοινωνικές μεταρρυθμίσεις. Χρειάζεται πότε πότε καί μιὰ ἀλλαγὴ ἐκ βαθέων, γιά τήν ὁποία σεῖς ἐδημιουργήσατε ἤδη μιὰ ἐλπίδα στόν τόπο αὐτό.

Ἐνθυμοῦμαι μέ συγκίνηση καί εὐγνωμοσύνη, τήν προσφορά καί συμπαράστασή σας στό ἔργο τῆς πρώτης Ἀρχιερατείας μου (1957-1971) καί γνωρίζω ὅτι καί τώρα στή δευτέρῃ ἀρχιερατεία μου, τήν ὁποία θά ἤθελα νά ἀφιερῶ σέ ἓνα βαθύτερο πνευματικό ἔργο, θά ἔχω πάλι τήν ἐμπιστοσύνη καί τήν προθυμία σας.

Μακαρίζω τήν μνήμη τῶν ἀοιδίμων προκατόχων μου Ἀρχιερέων καί ἱερέων πού φύτεψαν καί αὐξήσανε τήν χριστιανική πίστη στήν ἐπαρχία μας. Μακαρίζω τήν μνήμη τῶν ἀρχηγῶν Σκαλίδη καί Κριάρη, καί τῶν ἄλλων γενναίων τέκνων πού ὑπερασπίσανε τήν πίστη καί τήν ἐλευθερία της. Μακαρίζω τήν μνήμη τῶν δασκάλων πού φωτήσανε τό πνεῦμα της, καί τῶν ζευγάδων καί νοικοκυραίων πού φύτεψαν τίς ἐλῆες καί τά ἀμπέλια στό χῶμα της. Μακαρίζω τό πνεῦμα τῶν ἱερῶν προγόνων σας καί καλῶ Ἑσᾶς, τά παιδιά καί τά ἐγγόνια των, καλῶ τούς ἱερεῖς καί διδασκάλους, τούς ἐπιστήμονες καί Κοινοτάρχες, τούς ἐργάτες τῆς Ξηρᾶς καί τῆς θάλασσας, καλῶ τίς χριστιανές μητέρες καί κόρες, καλῶ πρό πάντων τήν νεολαία τῶν ἐπαρχιῶν μας νά ἀναστήσωμε τό χριστιανικό, τό ἡρωϊκό καί δημιουργικό πνεῦμα τῆς Κρητικῆς ψυχῆς. Νά συνεχίσουμε τήν ἱστορία καί τήν παράδοσή μας καί νά τή κάνομε προκοπή καί δημιουργία. Αὐτά παρακαλῶ ἀπό ἐσᾶς, ἀγαπητά μου τέκνα τῶν ἐπαρχιῶν Κισάμου καί Σελίνου καί ἐγώ ὁ ἴδιος, ταπεινός ἰκέτης καί δοῦλος Χριστοῦ γίνομαι ποιμενάρχης καί διάκονός σας. Ἄναλογίζομαι τό ἔλεος καί τήν Κρίση τοῦ Θεοῦ, ἀναλογίζομαι τό βάρος τῆς ἀγάπης καί τῆς προσδοκίας ὄλων σας καί γονατίζοντας στό εἰκόνημα τῆς Ἁγίας καί Ζωαρχικῆς Τριάδας, δέομαι καί ἱκετεύω.

*«Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ
καί ἴδε καί ἐπίσκεψε τήν ἄμπελον ταύτην
καί κατάρτισε αὐτήν,
ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ Σου».*

Άσπασία Μανούσακα

Στίς 15 Φεβρουαρίου 2023 έκοιμήθη ή επί πολλά χρόνια στενή συνεργάτης του άοιδίμου Μητροπολίτου Ειρηναίου καί οίκονόμος τών Οικοτροφείων τής Ίεράς Μητροπόλεώς μας, Άσπασία Μανούσακα.

Τό περιοδικό μας καί μέσα από τη σελίδα αυτή, έκφράζει τή θλίψη του γιά τήν άπώλεια ενός ανθρώπου που δαπάνησε άνιδιοτελώς καί πολυτρόπως όλόκληρη τή ζωή του στην διακονία τής τοπικής μας Έκκλησίας.

Ή Νεκρώσιμος Άκολουθία έψάλη στον τόπο καταγωγής της, στην Ίμβρο Σφακίων.

Παραθέτομε τον έπικείμενο λόγο πού έκφώνησε ό κ. Μιχάλης Γαλανάκης, καθηγητής Θεολόγος.

Έκ μέρους τής οικογένειας του μακαριστου γέροντα Ειρηναίου Γαλανάκη, θά ήθελα νά άπευθύνω τό ύστατο χαιρετή στην ταπεινή συνεργάτιδά του, τήν άθόρυβη καί ακούραστη Άσπασία, τήν άληθινή μάνα εκατοντάδων παιδιών, άγοριών καί κοριτσιών, πού γεύτηκαν τή φροντίδα καί τή στοργή της σχεδόν γιά 50 χρόνια στά Ίδρύματα τής Ίεράς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, καθώς καί στά ιδρύματα τής Ίεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας καί Άποκορώνου.

Πολυαγαπημένη μας Άσπασία.

Δέν έχουν ακόμα στεγνώσει τά δάκρυά μας από τή θλίψη γιά τήν πρόσφατη έκδημία τής μητέρας μου Άγγέλας, φίλης σου από τά παλιά, πού μαζί φροντίζατε τον μακαριστό γέροντα Ειρηναίο, τον Παππού τής Κρήτης, μέχρι τά στερνά του, καθώς καί του στενού του φίλου καί συνεργάτη του, δασκάλου καί λαογράφου, Σταμάτη Άποστολάκη. Μία όμορφη παρέα στη γή τό ίδιο καί στον ουρανό!

Τά λόγια είναι αδύναμα τούτη τήν ώρα νά άποχαιρετίσουν έσένα, έναν άνθρωπο πού πέρασε από τό θνητό τουτο κόσμο μέ περίσσια πρεπεία. Οί λέξεις λίγες γιά νά ύμνήσουν έσένα, τον άνθρωπο τής προσφοράς, τής δοτικότητας καί τής θυσίας. Άφιερώθηκες από νεαρή ηλικία στην Έκκλησία, φορώντας τά μαύρα γιά μιά ζωή, γνωρίζοντας τον Ειρηναίο καί ακολουθώντας τον ως πιστή διακόνισσα στο φιλανθρωπικό του έργο καί βρίσκοντας λύτρωση στο πένθος γιά τά αγαπημένα σου πρόσωπα, κάνοντας τήν μαρτυρική σου πορεία από τά Σφακιά, άπ' αυτόν τον άγριο αλλά άγιο τόπο, στην Κίσαμο καί στο Σέλινο. Ήσουν γυναίκα άκέραια καί δυναμική, μέ άληθινή πίστη καί ζωντανή θρησκευτικότητα. Ήτρεχες παντού, πάντα πρώτη, γιά νά έξυπηρετήσεις τους έκλεκτούς μουσαφίρηδες στά Ίδρύματα τής Μητρόπολης, νά προτείνεις καί νά δίνεις λύσεις στα προβλήματα εκατοντάδων παιδιών στα Οικοτρο-

φεία. Μέ τήν χρηστή σου διαχείριση καί όπως λέμε στην Κρήτη, τό καλό σου "κουμάντο" κατάφερνες νά ύπάρχει πάντα έπάρκεια αγαθών καί νά μήν στεροϋνται τίποτε.

Άλλά ακόμα καί στις πιό δύσκολες στιγμές ή Θεία Πρόνοια φρόντιζε νά δίνει τίς λύσεις, έτσι όπως μάς έλεγε ό Γέροντας: «...Έχει ό Θεός, παιδιά μου...».

Έδειχνες ιδιαίτερη φροντίδα καί στοργή στά παιδιά τής Άφρικής πού τά βοήθησες σαν μάνα, όχι άπλά νά βροϋν τό δρόμο τους, αλλά καί νά μιμηθούν τό δάσκαλό τους τον Ειρηναίο καί νά γίνουν ιεραπόστολοι, διαδίδοντας τήν Όρθοδοξία στην Άφρική, όπως ό πατήρ Άντώνιος Μουτιάμπα καί ό Μητροπολίτης Ουγκάντας Ίωνās καί άλλοι.

Συχνά ό επίσκοπος Ειρηναίος έλεγε στα κηρύγματά του, ότι του έστελναν επιστολές διάφοροι άνδρες πού τον εύχαριστούσαν γιατί άνέθρεψε σωστά τίς γυναίκες τους στα Ίδρύματά του μέ τίς σπουδαίες συνεργάτιδες του παιδαγωγούς, Μαρία καί Άσπασία.

Άρνήθηκες τά πάντα γιά τον έαυτό σου καί πρόσφερες τά πάντα στους άλλ-

λους.

Ἐργαζόσουν μέρα - νύχτα ἀφιλοκερδῶς καί σέ διέκρινε ἡ ταπείνωσή σου, πού ἀκόμα καί τόν τιμητικό ἔπαινο ἀπό τά χέρια τοῦ Πατριάρχου μας Βαρθολομαίου ἀρνήθηκες νά παραλάβεις στήν Ὁρθόδοξη Ἀκαδημία Κρήτης, μαζί μέ τόν μακαριστό στενό συνεργάτη τοῦ γέροντα Εἰρηναίου, Δημήτριο Νικηφοράκη, πού ἔπραξε ὁμοίως, γιατί δέν σέ ἐνδιέφεραν οἱ ἀνθρώπινες ἐπιβραβεύσεις καί τιμές ἀλλά μόνο οἱ οὐράνιες.

Ἐμεῖς σέ εὐχαριστοῦμε καί νά θά σέ εὐγνωμονοῦμε πάντοτε γι' αὐτό πού ἤσουν: Μία ἀγιασμένη Μάνα. Γι' αὐτά πού μᾶς πρόσφερες καί γι' αὐτά πού μᾶς δίδαξες, μέ τόν τρόπο πού ἔζησες.

Θά ἤθελα νά σοῦ ἀφιερῶσω τά παρακάτω λόγια ἀπό ἕνα κείμενο τοῦ μακαριστοῦ γέροντα μας Εἰρηναίου μέ τίτλο «Ὅταν ὁ θάνατος πληγώνει...»:

«Κύριε, πάρε τούς ἀγαπημένους μας νεκρούς κοντά Σου. Κοντά στό φῶς καί στήν αἰωνιότητά Σου. Ἐμεῖς ὅσο καί νά τούς ἀγαποῦμε δέν μποροῦμε νά τούς συνοδεύσωμε πέρα ἀπό τό χεῖλος τοῦ τάφου. Πάρε τούς κοντά σου στούς χώρους τῶν ἐκλεκτῶν καί τῶν Ἁγίων Σου. Φύλαξέ τους ὡς τήν ὥρα πού θάρθωμε καί ἡμεῖς καί θά γίνει ἡ Μεγάλη Ἀντάμωση μαζί των. Μαζί των καί ΜΑΖΙ ΣΟΥ».

Καί στίς σπασμένες μας καρδιές ἀπό τόν πόνο τοῦ θανάτου νά τίς γλυκάνεις, Κύριε, καί νά δέσεις τίς ματωμένες πληγές μας...».

Σέ λίγο στήν πλάκα πού θά σκεπάζει τό ιερό σου λείψανο, μαζί μέ τό καντήλι τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, θά μπορούσε νά χαραχθεῖ ἔτσι ὅπως τά παλιά χρόνια:

Ἐδῶ ἀναπαύεται ἡ πιστή δούλη τοῦ Θεοῦ Ἀσπασία. Μιά ἀληθινή χριστιανή Διακόνισσα.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη.

"Μητροπολίτης Εἰρηναῖος Γαλανάκης. Ρήματα Ζωῆς"

Ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας προέβη τό ἔτος 2019, εἰς τήν ἔκδοση ἑνός ἰδιαίτερου, πρωτότυπου καί ξεχωριστοῦ βιβλίου πού ἀφορᾷ εἰς τό πρόσωπο τοῦ αἰοδίου Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου. Ἡ πρωτοτυπία τῆς ἐν λόγῳ ἐκδόσεως ἔγκειται εἰς τό γεγονός ὅτι εἰς τίς 400 σελίδες του ὁ περικαλλῆς αὐτός Τόμος περιλαμβάνει ἀνέκδοτες - ἀπομαγνητοφωνημένες ὁμιλίες, ὡς καί ἀδημοσίευτους μνημειώδεις λόγους τοῦ μεγάλου Ἱεράρχου κυροῦ Εἰρηναίου, μέ ἀναφορά σέ ἐκκλησιαστικά γεγονότα, ὡς καί σέ πλῆθος κοινωνικῶν, κ.ἄ. θεμάτων, πού μέ τήν σοφία τῆς σκέψης του ὁ σοφός Ἱεράρχης ἀνέπτυξε, διαπραγματευόταν καί ἀνέλυε.

Τό πρωτότυπο αὐτό ἔργο ἀποτελεῖ καρπό μόχθου καί κόπου ἑνός καί πλέον ἔτους τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας καί Πρωτοψάλτου τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ μας Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, κ. Ἀντωνίου Βακάκη, ὁ ὁποῖος ἐπωμίστηκε τόσο τόν κόπο τῆς ἀπομαγνητοφώνησης τῶν ὁμιλιῶν, διαθέτοντας τό προσωπικό του ἀρχεῖο, ὡς ἐπίσης καί σύνολη τήν ἐπιμέλεια τοῦ Τόμου.

Ἡ καλαισθητή αὐτή Ἐκδοση, ἡ ὁποία τιτλοφορεῖται «Μητροπολίτης Εἰρηναῖος Γαλανάκης. Ρήματα Ζωῆς», διατίθεται ἀπό τό βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας, τηλ. 2822022128, ἔσωτ.5.

Προσεχῶς θά γίνει καί ἡ ἐπίσημη παρουσίασή του, ἡ ὁποία ἀναβλήθηκε παλαιότερα, λόγω τῶν περιορισμῶν τοῦ κορωνοϊοῦ.

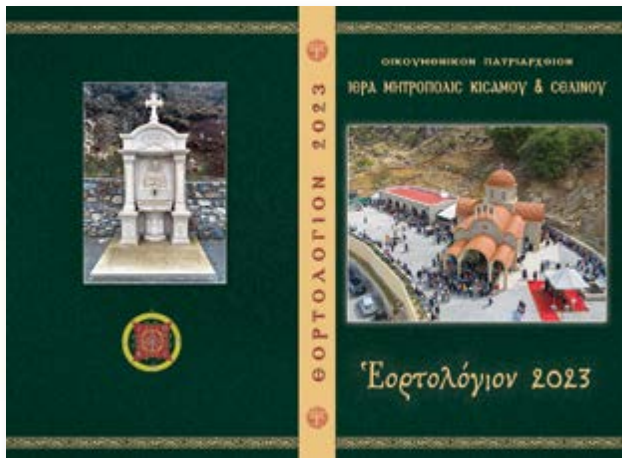

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023)

Έορτολόγιον 2023

Τό Έορτολόγιον του νέου έτους (2023) ή Ίερά Μητρόπολις μας τό άφιέρωσε εις τό Ίερό Προσκύνημα του Όσίου καί Θεοφόρου πατρός ήμών Νικηφόρου του Κρητός, του έπιλεγόμενου καί Λεπρού. Προσκύνημα πού, μέ τήν όλοζώντανη παρουσία του Όσίου Νικηφόρου, δημιουργήθηκε στην έπί γής πατρίδα Του, τό Συρικάρι Κισάμου. Λίγα μόλις μέτρα από τήν πατρική οίκια Του, ή όποία δωρίθηκε εις τήν Ί. Μητρόπολή μας καί, μετά τήν άναπαλαιώσή της, λειτουργεί ως προσκύνημα, σέ ιδιοκτησία πού δώρισαν άπόγονοι της οίκογένειας του Όσίου Νικηφόρου καί σέ έκταση 4.000 τ.μ. δημιουργήθηκε τό Ίερό Προσκύνημα του Όσίου Νικηφόρου. Προσκύνημα πού περιλαμβάνει Ίερό Προσκυνηματικό Ναό, παράπλευρο κτηριακό συγκρότημα μέ έξομολογητήριο, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, χώρο φιλοξενίας, γραφείο, βοηθητικούς, κ.ά. χώρους, περικλειόμενους από ιδιαίτερα καλλωπισμένους καί φρονισμένους προαύλους χώρους 3.500 τ.μ.

Τό Έορτολόγιον περιέχει άπόσπασμα έκ τής όμιλίας του Παναγιωτάτου Οικουμενικού ήμών Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου κατά τήν ήμέρα των θυρανοιξιών του Ί. Προσκυνηματικού Ναού, είσαγωγή του Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Άμφιλοχίου όπου, έν συντομία, άναφέρεται εις τήν θαυμαστή δημιουργία του Ίερού Προσκυνηματος, Κρητικό Άγιολόγιο, τούς μήνες του έτους μέ τά άναγνώσματα των έορτών έκάστου μηνός, τίς ποικίλες διακονίες - δράσεις τής Ί. Μητροπόλεώς μας, Παρακλητικό Κανόνα του Όσίου Νικηφόρου, τούς Χαιρετισμούς τής Παναγίας μας, ιστορικούς σταθμούς τής Έκκλησίας τής Κρήτης, ένήμερωση περί των νηστειών του έτους, τής τελέσεως γάμων καί βαπτίσεων, τά διοικητικά στοιχεία τής Έκκλησίας τής Κρήτης καί τής Ί. Μητροπόλεώς μας, ως έπίσης καί πλούσιο φωτογραφικό ύλικό, τόσο από τά θυρανοιξια του Ί. Προσκυνηματικού Ναού (2 Όκτ. 2018), όσο καί από τά Ίερά Έγκαίνια του Προσκυνηματος (3 Σεπτ. 2022).

*Χιλιάδες προσκυνητές κατέκλυσαν
τό Ίερό Προσκύνημα του Όσίου
Νικηφόρου στην γενέτειρά Του*

Μέ τήν συμμετοχή χιλιάδων προσκυνητών άπ' όλη τήν Κρήτη, ως καί τή λοιπή Έλλάδα, (οί όποιοι ταξίδεψαν στην Κρήτη για τήν έορτή του Όσίου Νικηφόρου του Λεπρού), έορτάστηκε εις τήν γενέθλιό του γή ή ιερά μνήμη του Όσίου Νικηφόρου, τό Συρικάρι Κισάμου, καί τό όμώνυμο ιερό προσκύνημά Του. Του πανηγυρικού έόρτιου Έσπερινού χοροστάτησε ό Σεβ. Μητροπολίτης Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου κ. Άνδρέας, ό όποίος στην έμπνευ-

σμένη όμιλία του, σημείωσε μεταξύ άλλων: «Ό Όσιος Νικηφόρος ό λεπρός μάς δίδει σήμερα μήνυμα άναζήτησης, σύμπλευσης και συμπίεσης του λόγου και του Λόγου. Του άνθρϊπινου δηλαδή λόγου μέ τόν Θείο Λόγο. Ουσιαστικά μας θέτει στό πρόβλημα του 21ου αιώνα. Όπου ή λογική καλπάζει, όδεύει άπό έπιτεύγματα σέ έπιτεύγματα, πού πολλά έξ αυτών ύπηρετούν τίς άνθρώπινες άνάγκες, αλλά δέ μοιάζει νά διαμορφώνουν μιά άνθρώπινη ιδεολογία, τίς συνέπειες τών όποιών δέν μπορούμε νά γνωρίζουμε. Έρχεται λοιπόν σήμερα ό Όσιος Νικηφόρος ό λεπρός νά μάς πεί: Άναζητήστε πέραν του άνθρϊπινου λόγου τόν Θείο λόγο...». Του Όρθρου τής έορτής χοροστάτησε ό Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Άποκορώνου κ. Δαμασκηνός, τής Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ό Σεβ. Μητρ. Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Άνδρέας, τό δέ κήρυγμα διακόνησε ό Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου κ. Πρόδρομος, ό όποιος, εις τόν μεστό του λόγο, άνέφερε μεταξύ άλλων: «Ός είναι ήδη γνωστό και καταγεγραμμένο μόνος του ό Άγιος Νικηφόρος παρουσιάζεται και συστήνεται και όδηγεί έξ έώας και βορά και θαλάσσης τά τέκνα τής Έκκλησίας έδώ, στό Συρικάρι Κισάμου· σέ τούτο τό ιερό προσκύνημά του πού και μόνο πού στέκει έδώ είναι ένα θαύμα τής αγάπης του Αγίου... Πολλά και πλούσια τά μηνύματα πού ή αγάπη του Όσίου Νικηφόρου προσφέρει σέ όλους μας... Νά αγαπήσουμε τόν σταυρό μας, άδελφοί, ό καθένας μας τόν δικό του προσωπικό σταυρό. Νά δούμε τό χέρι του Θεού, πού πολλές φορές

κρύβεται σέ μικρά καθημερινά πράγματα...». Ό Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Άμφιλόχιος, μέ λόγους θερμούς και καρδιακούς, χαιρέτισε, καλωσόρισε και εύχαρίστησε τούς Σεβασμιωτάτους άγίους Άρχιερείς. Εύχαριστικά, επίσης, μνημόνευσε: «τούς συνοδοιπόρους και άρωγούς του ιερού προσκυνήματος, τούς μεγάλους χορηγούς και δωρητές κ.κ. Ιάκωβο Χονδράκη, Έμμανουήλ Σβουράκη, Γεώργιο Λυμπεράκη και Ιωάννη Γελασάκη, χωρίς τήν άρωγή τών όποιών τό κτιριακό συγκρότημα του ιερού προσκυνήματος δέν θά μπορούσε νά ολοκληρωθεί», ως άνέφερε. Τόν δέ κ. Χονδράκη εύχαρίστησε, έπιπροσθέτως, καθώς άνέλαβε έξ όλοκλήρου τήν όργάνωση και προσφορά τής πλούσιας φιλοξενίας πού παρασχέθηκε στους έκλεκτούς προσκεκλημένους στήν κεντρική αίθουσα του συγκροτήματος. Εύχαρίστησε, τέλος, τούς διακονητές του Ι. Προσκυνήματος, μέ άναφορά εις τόν ύπεύθυνο Πανοσιολ. Άρχιμ. π. Χρύσανθο, άδελφό τής Ι. Πατριαρχικής Μονής Γωνιάς. Χιλιάδες τά όνόματα πού μνημονεύθηκαν τό έόρτιο διήμερο, τόσο κατά τίς Ι. Παρακλήσεις, όσο και κατά τήν πανηγυρική Θεία Λειτουργία.

Θεοφάνεια

εις τήν Ίερά Μητρόπολή μας

Ή μεγάλη έορτή τών Θεοφανείων, τελευταία του άγίου Δωδεκαημέρου, έορτάστηκε μέ κάθε ιερότητα και λαμπρότητα και στήν Ίερά Μητρόπολή μας. Σέ όσες Ένορίες γειτνιάζουν μέ θάλασσα όργανώθηκε ή κατάδυσις του Τιμίου Σταυρού, μέ πλήθη πιστών άπό τήν ευρύτερη περιοχή νά κατακλύζουν τίς παραλίες για

τήν τελετή τῆς καταδύσεως. Νέοι καί νέες κάθε ἡλικίας βούτηξαν στήν θάλασσα γιά νά λάβουν τήν εὐλογία τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό καί ἀκολούθως τέλεσε τήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ εἰς τήν παραλία τῆς Κισάμου. Ἐν συνεχείᾳ μετέβη στό λιμάνι τοῦ Κολυμβαρίου, ὅπου καί ἐκεῖ τέλεσε τήν αὐτή Ἀκολουθία καί τήν ρίψη τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, μέ τήν συμμετοχή πλήθους κόσμου, καθώσ ὁ καλός καιρός εὐνόησε. Ὁ Ἐπίσκοπός μας, εὐχήθηκε τά δέοντα στούς Ἄρχοντες τοῦ τόπου, ὡς καί στά πλήθη τῶν πιστῶν.

Πνευματικές χαρές εἰς τήν Ἱερά Μητροπόλὴ μας

Ἡ ἱστορική Ἱερά Μονή Παναγίας Χρυσοσκαλιτίσης ἔζησε μεγάλες πνευματικές χαρές, καθώσ ἕνας ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς, ὁ π. Συμεών, χειροτονήθηκε εἰς τόν βαθμό τοῦ πρεσβυτέρου ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου, ὁ ὁποῖος μέ λόγους πατρικούς, καλωσόρισε εἰς τήν χορεία τῶν Κληρικῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τόν νεοχειροτονηθέντα, δανειζόμενος τοὺς λόγους τοῦ Ἁγ. Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου, τό ὄνομα τοῦ ὁποῖου φέρει ὁ νεοχειροτονηθείς, μιλώντας γιά τό πῶς πρέπει νά εἶναι ὁ κληρικός. «Πρέπει λοιπόν, ἐν πρώτοις, νά εἶναι ἀγνός ὄχι μόνο στό σῶμα, ἀλλά καί στήν ψυχή καί ἀκόμη νά εἶναι ἀμέτοχος ἀπό κάθε ἁμαρτία. Δεύτερον, νά εἶναι ταπεινός καί στήν ἐξωτερική διαγωγή καί στήν ἐσωτερική στάση ψυχῆς. Κατόπιν, ὅταν στέκεται μπρο-

στά στήν ἱερή καί ἁγία Τράπεζα, ὀφείλει, βλέποντας αἰσθητά τά ἅγια Δῶρα πού εἶναι μπροστά του, νά βλέπει νοερά τή Θεότητα, χωρίς νά ἔχει καμιά ἀμφιβολία. Ὅχι δέ μόνον αὐτό, ἀλλά καί Αὐτόν τόν Κύριο πού εἶναι παρών στά Τίμια Δῶρα ἀοράτως, ὀφείλει νά τόν ἔχει ἔννοικο στήν καρδιά του ἐνσυνείδητα, γιά νά μπορεῖ μέ παρρησία νά προσφέρει τίς ἱκετευτικές εὐχές καί, μιλώντας σάν φίλος πρός φίλο, νά λέει: "Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τό ὄνομά Σου" σέ τρόπο ὥστε ἡ προσευχή αὐτή νά φανερώνει ὅτι τόν φύσει Υἱό τοῦ Θεοῦ τόν ἔχει ἔννοικο μέσα του μαζί μέ τόν Πατέρα καί τό Ἅγιο Πνεῦμα», ἀνέφερε ὁ Ἐπίσκοπός μας, καλώντας τό πυκνό ἐκκλησίασμα ὅπως κατά τήν ὥρα τῆς χειροτονίας προσευχηθεῖ «γιά τόν νέο πρεσβύτερο καί ἀδελφό, π. Συμεών». Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς καί Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Ἀγαθάγγελος, ἐξέφρασε εὐχαριστίες καί εὐγνωμοσύνη, ἐκ μέρους τῆς Ἀδελφότητας, πρός τόν Ἐπίσκοπό μας κ. Ἀμφιλόχιο, καλωσορίζοντας ὅλους τοὺς παρισταμένους. Κληρικοί τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, Μοναστικές Ἀδελφότητες καί πλήθος κόσμου κατέκλυσαν τό Καθολικό τῆς Ἱ. Μονῆς καί τοὺς προαύλειους χώρους, ἀναφωνώντας τό• «ΑΞΙΟΣ».

Ἑορτή Τριῶν Ἱεραρχῶν - Ὀμιλία στό ΕΠΑΛ Κισάμου

Εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό, (Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου), ἐορτάστηκε ἡ ἱερά μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, (καθώσ τό ἀριστερό κλίτος τοῦ Ἱ. Ναοῦ εἶναι ἀφιερωμένο εἰς τήν μνήμη των), προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Συμμετείχαν ἀντιπροσωπεῖες μαθητῶν ἐκ τῶν Σχολικῶν Μονάδων τῆς Κισάμου, συνοδευόμενων ἀπό τοὺς Διευθυντές/Διευθύντριες, ὡς καί τό διδακτικό προσωπικό τῶν Σχολικῶν Μονάδων. Ἀρκετά παιδιά κοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Παιδιά τοῦ 2ου Δημοτικοῦ Σχολείου Κισάμου ἔλαβαν τόν λόγο καί ἀναφέρθηκαν στό μήνυμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τά ὁποῖα καί ἐντυπωσίασαν μέ τόν λόγο τους καί τήν ὁμορφὴ παρουσία τους. Στό Τσατσαρωνάκειο Πολιτιστικό

*Τόνοι αγάπης από τον Όμιλο
Βαρδινογιάννη στο Άρρυσάκειο Ίδρυμα*

Πολυκέντρο τής 'Ι. Μητροπόλεώς μας άκολούθησε έόρτια έκδήλωση, μέ τήν συμμετοχή όλων τών μαθητών καί του διδακτικού προσωπικού του ΕΠΑΛ Κισάμου. Ό Διευθυντής του σχολείου, κ. Νεκτάριος Ζουριδάκης, αναφέρθηκε εις τό νόημα τής έορτής καί άκολουθως τόν λόγο έλαβε ό 'Επίσκοπός μας, προσκεκλημένος ως όμιλητής υπό του ΕΠΑΛ. Ό 'Επίσκοπός μας αναφέρθηκε στους τρεις 'Ιεράρχες «ως πρότυπα ζωής» καί προέτρεψε τήν μαθητική κοινότητα σέ έργα δημιουργίας, σημειώνοντας μεταξύ άλλων: «...Μήν έπιτρέψετε σέ κανένα νά άλώσει καί άλλοτριώσει τήν ψυχή σας. Νά είστε έλεύθεροι καί νά χαίρεστε τήν ζωή, χωρίς νά τήν καταστρέψετε καί νά τήν σπαταλάτε άσκοπα. Κλείστε τά αυτιά σας σέ όλους εκείνους πού σάς υπόσχονται ψεύτικους παραδείσους αίσθήσεων καί παραισθήσεων, οί όποιοι θέλουν νά σάς κάνουν έξαρτημένους καί άβουλους, οδηγώντας τήν ζωή σας σέ σκοτεινά καί άδιέξοδα μονοπάτια. Μήν έμπιστεύεστε τούς άλλους περισσότερο από εκείνους πού άληθινά σάς αγαπούν... Πρότυπό σας στον άγωνά αυτό νά γίνουν οί Τρεις 'Ιεράρχες, πού σήμερα έορτάζει ή 'Εκκλησία μας καί οί όποιοι ήνάλωσαν τήν ζωή τους γιά νά αφήσουν σέ όλους έμάς τόν πλούτο του παραδείματός τους καί τίς χρυσές παρακαταθήκες τής ζωής τους». Τέλος, ό Σεβασμιώτατος πρόσφερε σέ όσα παιδιά καί εκπαιδευτικούς έπιθυμούσαν από μία Καινή Διαθήκη. Πλούσιο κέρασμα προσφέρθηκε σέ όλους, εύγενής χορηγία του Ζαχαροπλαστέιου «ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ».

Ό Όμιλος Βαρδινογιάννη συνεχίζει τήν διαχρονική καί έμπρακτη στήριξη του στίς δομές τής 'Ι. Μητροπόλεώς μας. Άνταποκρινόμενος σέ αίτημα του Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Άμφιλοχίου, τήν φορά αυτή τροφοδότησε τό Άρρυσάκειο Ίδρυμα μέ τήν εύγενή χορηγία, συνολικά, δέκα (10) τόνων πετρελαίου θέρμανσης γιά τήν κάλυψη άναγκών θέρμανσης τών 4.500 τ.μ. κτηριακών έγκαταστάσεων του Ίδρύματος. Χώροι, όπου βρίσκουν περίθαλψη, θαλπωρή, ζεστασιά καί ανακούφιση τόσοσιν οί περί τούς έκατόν ένοικοί του, όσο καί οί δεκάδες - έκατοντάδες άναγκεμένοι συνάνθρωποί μας πού καθημερινά εύεργετούνται, ώφελούνται καί ανακουφίζονται από τό πλήθος τών κοινωνικών, προνοιακών καί φιλανθρωπικών δομών καί δράσεων του Ίδρύματος: 2 Προγράμματα «Βοήθεια στό σπίτι», Κοινωνική Κουζίνα, Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Ίατρείο, 4 Φυσικοθεραπευτήρια, Κινητή Ίατρική Μονάδα, κ.α., καθώς μόνο ή Κοινωνική Κουζίνα του Ίδρύματος προσφέρει 1.500 μερίδες φαγητού σέ έβδομαδιαία βάση. Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Άρρυσάκειου, έξέφρασε τίς εύχαριστίες καί τήν εύγνωμοσύνη τής τοπικής 'Εκκλησίας πρós τόν Όμιλο Βαρδινογιάννη καί ιδιαίτερα τόν κ. Βαρδή 'Ιω. Βαρδινογιάννη.

*Χειροτομία Διακόνου
εἰς τὴν Ἱερά Μητρόπολὴ μας*

Ἐν πληθούσῃ Ἐκκλησίᾳ, μέ τὴν συμμετοχὴ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ Κληρικῶν ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας καὶ τῆς ὁμορφῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἱερούργησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, τελώντας τὴν εἰς διάκονον χειροτονία τοῦ κ. Κωνσταντίνου Βαϊδομαρκάκη, εὐλαβοῦς ἐγγάμου νέου ἐκ τῆς ἱστορικῆς περιοχῆς Ἰναχωρίου (Χρυσοκαλίτισσα). Ὁ Σεβ. κ. Ἀμφιλόχιος καλωσόρισε τὸν νέο διάκονο «στὴν πνευματικὴ οἰκογένεια τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας», δίδοντας του πατρικὲς συμβουλές καὶ παραινέσεις, «*ἱερές παραγγελίες*». Ἀκολούθως εὐχαρίστησε τὸν πνευματικὸν του πατέρα Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Βασίλειο Φραγκιαδάκη, Κληρικὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, παραγγέλλοντας εἰς τὸν νεοχειροτονηθέντα ὅπως «*μετὰ τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἐπίσκοπό σου τελεῖς ἐν πλήρει ὑπακοῇ εἰς τὸν πνευματικὸν σου*». Εὐχαρίστησε, ἐπίσης καὶ τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς Παναγίας Χρυσοκαλίτισσης «*διὰ τὸν πνευματικὸν ἐπιστηριγμὸν καὶ τὴν ἐν γένει συμπαράστασιν*», τὸν Ἱ. Κλήρο «*διὰ τὴν προσευχητικὴν συμμετοχὴν*», τὴν εὐλαβὴ διακόνισσά του Μαγδαληνή, τοὺς κατὰ σάρκα οἰκείους, ὡς καὶ τὸ πλῆθος τῶν συγγενῶν, γνωστῶν καὶ συντοπιτῶν πού εἶχαν κατακλύσει τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ τὸν προαύλιον χώρον του, καλώντας ὅλους ὅπως:

«*κλείνοντας γόνυ δεηθοῦν τοῦ Παρακλήτου ἵνα καταστήσει ἄξιο διάκονο τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ τὸν νέο διάκονο τῆς Ἐκκλησίας μας*».

*Ἐσπερινὸς τῆς Συγχωρήσεως εἰς τὴν
Ἱερά Πατριαρχικὴν Μονὴν Γωνιάς*

Εἰς τὴν Ἱερά Πατριαρχικὴν καὶ Σταυροπηγιακὴν Μονὴν Γωνιάς τελέστηκε ὁ Ἐσπερινὸς τῆς Συγχωρήσεως, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου, μέ τὴν συμμετοχὴ ὄλου τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας καὶ πλῆθους προσκυνητῶν, πού εἶχαν κατακλύσει τὸ Καθολικὸ τῆς Μονῆς τὰ παρεκκλήσια καὶ τὸν αὐλιον χώρον. Τοῦ Ἐσπερινοῦ προηγήθηκε ἡ ὑποδοχὴ τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ἁγίου Παρθενίου τοῦ ἐν Κουδουμᾷ καὶ ἀπότμημα Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ὁσίου Κοσμᾶ τοῦ Ἀσκητοῦ. Τὰ ἱερά αὐτὰ θησαυρίσματα κόμισε ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Μακάριος, Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κουδουμᾶ, μετὰ τοῦ Αἰδεσ. Πρωτοπρ. π. Γεωργίου Τσιπέλη, τῆ πατρικῆς εὐχῆς καὶ εὐλογίας τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου αὐτῶν, Σεβ. Μητροπολίτου Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακαρίου. Στὸ τέλος τοῦ Ἐσπερινοῦ ἀκολούθησε πνευματικὴ ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Καθηγουμένου κ. Μακαρίου, μέ θέμα: «*Ἡ πνευματικὴ ζωὴ κατὰ τὸ βίωμα τοῦ Ὁσίου Εὐμενίου τοῦ νέου*». Ὁ ἐκλεκτὸς ὁμιλητὴς, μέ λόγο μεστό καὶ οὐσιαστικὸν, ἀναφέρθηκε στὸ «*πνευματικὸν ταξίδι τῆς περιόδου*», σημειώνοντας μεταξύ ἄλλων: «*Καλούμαστε σὲ μιά προσκυνηματικὴ πορεία πρὸς τὴν οὐράνια πατρικὴ γῆ καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Μᾶς προσφέρει τὴν ἐπιστροφήν στὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς. Ὁ Ὁσιος Εὐμένιος ὁ*

νέος, ἀδελφός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας, ἔζησε μιά ἰσόβια Μεγάλη Σαρακοστή. Ἡ ζωὴ του ὑπῆρξε ἕνα διαρκές πέρασμα ἀπὸ τὴν σκλαβιά τῆς ἁμαρτίας στὴ μὀρφωση ἐν Χριστῷ. Βίωσε τὸν Χριστό, συνάντησε τὸν Χριστό, ἔζησε τὸν Χριστό, γι' αὐτό καὶ ἦταν πάντα γεμᾶτος χαρᾶς». Δικαίως δὲ ὀνομάστηκε ὁ «ἅγιος τῆς χαρᾶς», κατέληξε ὁ ὁμιλητής, μὲ ἀναφορά σὲ γεγονότα τῆς ἐπίγειας ζωῆς καὶ συμβουλές τοῦ Ὁσίου Εὐμενίου τοῦ νέου. Ἀκολούθως ὁ Ἐπίσκοπός μας καλωσόρισε τὸν σεβαστὸ ὁμιλητὴ ζητώντας του ὅπως μεταφέρει «εὐγνωμοσύνη καὶ εὐχαριστίες εἰς τὸν Ποιμενάρχη του, Σεβ. Μητροπολίτη Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριο, διὰ τὴν εὐλογητικὴ ἄδεια ἐλεύσεώς του».

Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν Ἱερὰ Πατριαρχικὴ Μορὴ Γωνιάς

Εἰς τὸ ἱστορικὸ καὶ πανσεβάσμιο Πατριαρχικὸ καὶ Σταυροπηγιακὸ Μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Γωνιάς, (Κολυμβάρι), ἐορτάστηκε, μὲ τὴν δέουσα σεμνότητα καὶ μεγαλοπρέπεια, ἡ μεγάλη ἐορτὴ τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας μας, ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Στὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ἀναπέμφθηκε εἰδικὴ δέηση - προσευχὴ «ὕπερ ἐνισχύσεως τῶν τραυματισθέντων καὶ τῶν δοκιμαζομένων ἀδελφῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Τεμπῶν», σύμφωνα μὲ ὁμόφωνη Συνοδικὴ Ἀπόφαση τῆς Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης. Ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων πέραξ τοῦ Καθολικοῦ τῆς Μονῆς, μὲ τὴ συμμετοχὴ

πλήθους προσκυνητῶν, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων κοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐν συνεχείᾳ, στὴν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, πραγματοποιήθηκε ἡ καθιερωμένη ἐορτὴ τοῦ Ἰδρύματος μὲ ὁμιλητὴ τὸν Δρ. Κωνσταντῖνο Σπανουδάκη, Ἀντιπρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης, ὁ ὁποῖος μίλησε μὲ θέμα: «Νόννος Πανοπολίτης: Ἕνας σκοτεινὸς Χριστιανὸς ποιητὴς τοῦ 5ου μ.Χ. αἰῶνος». Ὁ ὁμιλητὴς ἀναφέρθηκε σὲ ἕνα ἄγνωστο, ἐν πολλοῖς, ἱστορικὸ πρόσωπο, τὸν «Νόννο Πανοπολίτη», ποιητὴ τοῦ 5ου μ.Χ. αἰῶνος, καὶ τὴν πάλῃ ἀνάμεσα στὴν εἰδωλολατρία καὶ τὴ «θρησκεία τῆς Ἀποκαλύψεως» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὲ πηγές ποιήματα τοῦ ἐν λόγω ποιητῆ. Τὸν συντονισμό τῆς ἐκδήλωσης εἶχε ὁ Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, Γεν. Δ/ντῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴν 55ετὴ πορεία λειτουργίας καὶ προσφορᾶς τοῦ Ἰδρύματος.

Καταρυκτικοὶ Ἐσπερινοὶ εἰς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολὴ μας

Εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ μας Ναό, (Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου), τελέστηκαν οἱ Καταρυκτικοὶ Ἐσπερινοὶ τῆς περιόδου τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἐκτός τοῦ τελευταίου, ὁ ὁποῖος τελέστηκε στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου, μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν Κληρικῶν τῆς Ἀρχιερ. Περιφέρειας Δυτικῆς Κισάμου, ὡς καὶ ἐξ ἄλλων Ἀρχιερατικῶν Περιφερειῶν. Τῶν Ἐσπερινῶν ἀκολουθοῦσε πνευματικὴ ὁμιλία ὑπὸ ἔμπειρων καὶ καταξιωμένων πνευματικῶν, προσκεκλημένων

τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας. Μὲ τὴν σειρά τῶν Κυριακῶν ἦταν οἱ ἀκόλουθοι: Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Συμεὼν Βενετσιάνος, Γεν. Διευθυντῆς τοῦ Ἰδρύματος Νεότητος καὶ Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης Χολαργοῦ, ὁ ὁποῖος μίλησε μὲ θέμα: «*Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή καὶ ἡ οἰκογένεια. Πορεία ἐτοιμασίας γιὰ ὄλους*», Αἰδεσιμολ. Πρωτοπ. π. Θεμιστοκλῆς Μουρτζανός, Γεν. Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Ἱ. Μητροπόλεως Κερκύρας, ὁ ὁποῖος μίλησε μὲ θέμα: «*Φέρε εἰς πέρας τίς ἐντολές. Στὴν πορεία τῆς ζωῆς μὲ τὸ Γεροντικόν*», Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐπιφάνιος Καραγεώργος, Κληρικὸς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μὲ θέμα: «*Ὁ Σταυρὸς στὴν διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ*», Πανοσιολ. Ἱερομόναχος π. Νίκων Ἀγιορείτης, Γέρων τῆς Ἱ. Καλύβης τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος Νέας Σκῆτης, μὲ θέμα: «*Μεγάλη Σαρακοστή. Πνευματικὴ εὐκαιρία*» καὶ ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπ. π. Σπυρίδων Βασιλάκος, Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ Θηβῶν, μὲ θέμα: «*Ἀπὸ τὴν ὕβριν τῆς φύσεως στὴν Ἀγιότητα τοῦ προσώπου*». Ὅλοι οἱ ἐκλεκτοὶ προσκεκλημένοι, μὲ λόγο μεστό καὶ οὐσιαστικὸ, συνέβαλαν εἰς τὸν πνευματικὸν καταρτισμὸν καὶ ἐπιστηριγμὸν τῶν ἑκατοντάδων πιστῶν πού κατέκλυαν τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν μας Ναόν, ὡς καὶ τὸν Ἱ. Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, συμπροσευχόταν στὸν Ἑσπερινὸν καὶ μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ καὶ ἐνδιαφέρον, ἄκουγαν τίς ὁμιλίαι. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος ἐξέφρασε πρὸς ὄλους τίς εὐχαριστίαι τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας γιὰ τὸν «πολύ κόπον καὶ μόχθον τῆς ἐλεύσεώς των». Οἱ ὁμιλητὲς παρέμεναν ἐπὶ διήμερον, καθὼς τὴν Δευτέρα μετέβαιναν σὲ Κάντανο καὶ Παλαιόχωρα, ὅπου μετὰ τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ὁμιλοῦσαν στό πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα τοῦ Σελίνου.

*Διεπιστημονικὸ Συνέδριον
εἰς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολίν μας*

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις μας καὶ τὰ Ἰδρύματά Της, Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης καὶ Ἄννουσάκειο Θεραπευτήριον, διοργάνωσαν διήμερον Διεπι-

στημονικὸν Συνέδριον, στοὺς χώρους τῆς Ὁρθόδοξου Ἀκαδημίας Κρήτης, μὲ θέμα: «*Σύγχρονες Τάσεις στὴν Κοινωνικὴ Προστασία: Προτάσεις, Προκλήσεις καὶ Προοπτικὲς*». Προσκεκλημένοι ὡς ὁμιλητὲς-εἰσηγητὲς εἴκοσι ὀκτώ (28) διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, εἰδικοί τοῦ χώρου τῆς Ὑγείας (Καθηγητὲς Κλινικῆς Ψυχολογίας, Ψυχίατροι, Ψυχολόγοι, Ψυχοθεραπευτὲς, Ψυχολόγοι Ὑγείας, Φυσιᾶτροι, Φυσικοθεραπευτὲς, Νευρολόγοι, Παιδοψυχίατροι, Κοινωνιολόγοι, Κοινωνικοὶ Λειτουργοί, Σύμβουλοι Ψυχολόγοι, Εἰδικοί Σύμβουλοι Ψυχικῆς Ὑγείας, Χειρουργοὶ Παιδῶν, Πρόεδροι - Διευθυντὲς Ἰδρυμάτων Κοινωνικῆς Πρόνοιας, Ἐκπαιδευτικοὶ Εἰδικῆς Ἀγωγῆς καὶ ἄλλοι εἰδικοί), ἀνέπτυξαν τὴν θεματολογία τους, ἡ ὁποία ἦταν δομημένη σὲ 4 ἐνότητες. Τρίτη Ἡλικία καὶ Εὐαλωτότητα, Διαχείριση Περιστατικῶν μέσα ἀπὸ Ἐφαρμοσμένα Μοντέλα Παρέμβασης, Διαστάσεις «Προσβασιμότητας» καὶ Συμπερίληψης στὰ ἄτομα μὲ Ἀναπηρία, Κοινωνικὴ Προστασία καὶ Εὐημερία γιὰ τὸ Παιδί καὶ τὴν Οἰκογένειαν. Λόγω τῆς πλούσιας θεματολογίας, τῶν διακεκριμένων ἐπιστημόνων (ὁμιλητῶν), ὡς καὶ τῶν ὀλοένα αὐξανόμενων εὐάλωτων καὶ εὐπαθῶν προσώπων στὸν πληθυσμὸν, ἡ συμμετοχὴ παρακολούθησης ὑπῆρξε ἐντυπωσιακὴ. Περισσότεροι ἀπὸ 150 ἐπαγγελματίαι Ὑγείας ἀπ' ὅλη τὴν Κρήτη δήλωσαν συμμετοχὴ, μὲ τὴν Ἱ. Μητρόπολίν μας νὰ καλύπτει ὅλες τίς δαπάναις τοῦ Συνεδρίου καὶ νὰ παράσχει δωρεάν τὴν συμμετοχὴ. Ἡ διημερίδα ἄνοιξε μὲ Ἀγιασμὸν πού τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος, ὁ ὁποῖος καὶ ἀνέπεμψε εἰδικὴ Δέ-

*Προσευχητική Σύναξη αγάπης
καί ἐλπίδας εἰς τήν Ἱερά Μητρόπολὴ μας*

ηση - Προσευχή ὑπὲρ ἀναρρώσεως «τῶν αἰφνιδίως καί βιαίως πληγέντων καί τετραυματισμένων ἐκ τοῦ προσφάτου σιδηροδρομικοῦ δυστυχήματος ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Τεμπῶν» καί Τρισάγιο ὑπὲρ ἀναπαύσεως «τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Τεμπῶν μαρτυρικῶς τελειωθέντων», μέ τήν τήρηση ἑνός λεπτοῦ σιγῆς. Ἀκολούθως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ λόγους θερμούς, καλωσόρισε ὄλους τοὺς ἐκλεκτοὺς συμμετέχοντες, προσκεκλημένους ὁμιλητές - εἰσηγητές, συνέδρους καί λοιποὺς παρόντες, σημειώνοντας μεταξύ ἄλλων: «Ἡ ἀνάγκη μοιράσματος τῆς κοινῆς ἀγωνίας γιά τήν διακονία τοῦ εὐάλωτου καί ἐμπερίστατου συνανθρώπου μας, στό πρόσωπο τοῦ ὁποῖου ἡ Ἐκκλησία συναντᾷ τόν Χριστό, ἡ κατάθεση ἐμπειριῶν, ὡς καί σκέψεων, προτάσεων, ἢ καί τυχόν λύσεων, μέ προοπτική τό σπάσιμο «τῆς παγερᾶς πνοῆς τῆς φιλαυτίας καί ἀδιαφορίας» εἶναι ἡ αἰτία καί ὁ λόγος πού τολμήσαμε τήν πραγματοποίηση τοῦ παρόντος Συνεδρίου. Ἐχοντας δέ ἐπίγνωση πῶς οὔτε εἰδήμονες, οὔτε ἔμπειροι εἴμαστε, προσκαλέσαμε ὄλους καί ὄλους ἐσᾶς, τοὺς εἰδικούς καί καταξιωμένους στόν χώρο τῆς Πρόνοιας καί τῆς Περίθαλψης καί ὄχι μόνο, καθῶς τό καταστάλαγμα τῆς δικῆς σας ἐμπειρίας, ἀλλά καί τό μοίρασμα τῆς κοινῆς μας ἀγωνίας, εἶναι σίγουρο θά πλουτίσει ὄλους μας», κατέληξε. Ἰδιαίτερα μνημόνευσε καί εὐχαρίστησε τόν Γενικό Δ/ντή τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνο Ζορμπᾶ, ὡς καί τόν Διοικητικό Δ/ντή τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος, Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Ἀντώνιο Ἀρετάκη, οἱ ὁποῖοι ἀπεύθυναν χαιρετισμό καί ὁμιλία ὁ δεύτερος. Εὐχαρίστησε τόν Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου π. Σταῦρο Κοφινᾶ, Συντονιστή τοῦ Δικτύου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γιά τήν Ποιμαντική Διακονία στόν Χώρο τῆς Ὑγείας, «γιά τήν πολύτιμη συνεργασία». Ἰδιαίτερη εὐχαριστιακή ἀναφορά ἔκανε πρὸς τόν ἐπιχειρηματία κ. Ἰάκωβο Χονδράκη, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε, ἐξ ὀλοκλήρου, τήν προσφορά τῶν δύο γευμάτων γιά ὄλο τό Συνέδριο.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας, σέ συνεργασία μέ τήν Σχολική Κοινότητα τῆς Κισάμου, διοργάνωσε εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό (Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου) προσευχητική Σύναξη ὑπὲρ ἀναπαύσεως «εἰς τό ἐν τά Τέμπε σιδηροδρομικό δυστύχημα τελειωθέντων» καί δέηση «ὑπὲρ βοήθειας καί ἐνισχύσεως τῶν τραυματισθέντων καί δοκιμαζομένων ἐκ τοῦ προσφάτου σιδηροδρομικοῦ δυστυχήματος». Στό κάλεσμα αὐτό μετείχε σύσσωμη ἡ Ἐκπαιδευτική Κοινότητα τῆς Κισάμου, μέ περισσότερα ἀπό 500 παιδιά (μαθητές Λυκείων, Γυμνασίων καί τῆς ΣΤ΄ τάξης τῶν Δημοτικῶν Σχολείων), συνοδευόμενα ἀπό τοὺς Διευθυντές, Ἐκπαιδευτικούς καί τοὺς Συλλόγους Γονέων καί Κηδεμόνων τῶν Σχολικῶν Μονάδων. Πρὸ τῆς ἀναπομπῆς τῶν Δεήσεων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ λόγους ἀγάπης, χαιρέτισε τήν μαθητιώσα νεολαία τοῦ τόπου, ὡς καί τοὺς Συνοδοὺς Ἐκπαιδευτικούς καί Γονεῖς, καλώντας τά παιδιά «νά προσευχηθοῦν μέ τίς καθαρές καρδιές τους, καθῶς ἡ δική τους προσευχή ἀκούγεται ἀπό τόν Θεό», δίδοντας τόν λόγο στόν Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Θεμιστοκλή Μουρτζανό, Γεν. Ἀρχιερατικό Ἐπίτροπο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κερκύρας. Ὁ προσκεκλημένος διακεκριμένος Κληρικός - ὁμιλητής, μίλησε στά παιδιά ἀναφέροντας πῶς ἡ συνάντηση αὐτή εἶναι «συνάντηση ἐλπίδας», σημειώνοντας: «Ἐλπίδα ὅτι ἐσεῖς τά παιδιά εἶστε συνειδητοποιημένα ἔνα-

ντι του θανάτου, της άδικίας, της άδιαφορίας και του συμβιβασμού μέ τό κακό κάθε μορφής. Έλπίδα ότι δέν δέχεστε παθητικά γεγονότα πού δέν έπρεπε νά συμβούν. Έλπίδα ότι είστε μαζί σάν μιά μεγάλη οικογένεια, όχι μόνο αύτή του σχολείου, αλλά και της πόλης, της τοπικής κοινωνίας. [...] Έλπίδα ότι είστε έδώ, στόν Ναό, στην Έκκλησία, πού είναι ή μεγαλύτερη οικογένεια του κόσμου αύτου, πού άγκαλιάζει την οικουμένη, γνωστούς και άγνωστους, κι αύτούς πού πιστεύουν κι αύτούς πού δέν πιστεύουν, διότι ή προσευχή και ή άγάπη της Έκκλησίας δέν κάνει διακρίσεις...», ανέφερε μεταξύ άλλων ό π. Θεμιστοκλής, κερδίζοντας την προσοχή και προσήλωση μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων. Άκολούθως αναπέμφθηκε Τρισάγιο ύπέρ αναπαύσεως εις τό έν τά Τέμπη σιδηροδρομικό δυστύχημα τελειωθέντων και δέηση ύπέρ βοήθειας και ένισχύσεως τραυματισθέντων και δοκιμαζομένων έκ του προσφάτου σιδηροδρομικού δυστυχήματος, μέ την συμμετοχή των Έφημερίων των Ένοριών της πόλεως της Κισάμου και τά παιδιά νά κρατούν άναμένα κεριά.

Συνάντηση Σεβ. Μητροπολίτου μας μέ την Έπουργό Πολιτισμού

Συνάντηση μέ την Έπουργό Πολιτισμού και Άθλητισμού κα Λίνα Μενδώνη είχε ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος, μέ θέμα συζήτησης τίς μελέτες άναστήλωσης πού ή Έερά Πατριαρχική Μονή Γωνιάς έχει καταθέσει, πρós έγκριση, στό ΚΑΣ. Στην συνάντηση - συζήτηση μετείχαν και ύπηρεσιακοί παράγοντες

του Έπουργείου Πολιτισμού, μεταξύ των οποίων ό κ. Θεμιστοκλής Βλαχούλης, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Άναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, ό Γεν. Γραμματέας του Έπουργείου κ. Γιώργος Διδοκάλου, ως και άλλοι θεσμικοί. Τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου κ. Άμφιλόχιο συνόδευσαν ό Πανοσιολ. Άρχιμανδρίτης π. Χρύσανθος, Έγουμενοσύμβουλος της Ί. Πατριαρχικής Μονής Γωνιάς, και οι κ.κ. Άνδρεάδης Άπόστολος, Πολιτικός Μηχανικός και Δασκαλάκης Έλευθέριος, Πολιτικός Μηχανικός - ειδικός Στατικός, οι όποιοι και έκπονούν τίς μελέτες για την Ί. Σταυροπηγική Μονή Γωνιάς. Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος εύχαρίστησε την κα Μενδώνη «Γιά την έμπρακτη και ούσιαστική συμβολή της εις την ολοκλήρωση των έγκρίσεων των μελετών της ιστορικής Έεράς Πατριαρχικής Μονής Γωνιάς: έγκρίσεις πού θά δώσουν την δυνατότητα εις την Έερά Μονή όπως ολοκληρώσει την ύλοποίηση της συνολικής μελέτης του Βυζαντινού της Μουσείου (διαμόρφωση περιβαλλόντων χώρων, μονοπατιών κλπ), γεγονός άναγκαίο και άπαραίτητο, χρέος εύθύνης, έναντι της ιστορίας και της προσφοράς της περιπτώστου αύτης Έεράς Μονής». Άπό πλευράς της ή κα Έπουργός μνημόνευσε την, πρό όλίγων έτών, επίσκεψή της εις την Ί. Μονή, ως και την ικανοποίηση και ένθουσιασμό της για τό Μουσείο της Μονής, σημειώνοντας πώς «...πρόκειται περί ένός πλήρως όργανωμένου και έξοπλισμένου Μουσείου, μέ έκθέματα μοναδικής σπουδαιότητας, άξίας και τέχνης, πού τό κατατάσσουν σέ ένα από τά πλέον άξιόλογα και ξεχωριστά Μουσεία του είδους του», δηλώνοντας την πρόθεση του Έπουργείου Πολιτισμού «...όπως συμβάλλει εις την έγκριση των έναπομεινισών μελετών, κατόπιν των κατάλληλων συνεννοήσεων των Ύπηρεσιακών παραγόντων τό Έπουργείου μετά των μηχανικών της Μονής». Άκολούθησε διαλογική - διευκρινιστική συζήτηση μεταξύ των έμπλεκομένων και δόθηκαν οι διαβεβαιώσεις, από πλευράς της Μονής, αναφορικά μέ τίς παρεμβατικές διορθώσεις στίς πρós έγκριση μελέτες.

Ἐραρξὴ ἀνακαινιστικῶν ἐργασιῶν εἰς τὴν I. Μονὴ Παναγίας Χρυσσοκαλιτίσης

Κατόπιν ἐμπόνων προσπαθειῶν κόπου καὶ μόχθου πολλοῦ, ἡ Ἱερά Μονὴ Παναγίας Χρυσσοκαλιτίσης ἐντάχθηκε (ἀπὸ τὸ 2021) στό Ἐπιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ἀνταγωνιστικότητα, Ἐπιχειρηματικότητα καὶ Καινοτομία 2014-2020», τοῦ Ὑπουργείου Ἀνάπτυξης καὶ Ἐπενδύσεων, μέ τόν τίτλο: «Ἀποκατάσταση καὶ βελτίωση διαμορφώσεων περιβάλλοντα χώρου τῆς Ἱ. Μονῆς Χρυσσοκαλιτίσης καὶ τοῦ Παρθενῶνα καὶ τῆς τοποθέτησης Η/Μ ἐγκαταστάσεων στό κτίριο Παρθενῶνα». Τό ἔργο ἀφορᾷ στήν ἀποκατάσταση καὶ βελτίωση τῶν διαμορφώσεων τοῦ περιβάλλοντα χώρου τῆς Ἱ. Μονῆς, τοποθέτηση Η/Μ ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξοπλισμοῦ στό κτίριο «Παρθενῶνας» τῆς Μονῆς. (Ἀποκατάσταση πέτρινων τοιχίων, παλαιᾶς δεξαμενῆς, πηγαδιοῦ, κ.ἄ., ἀποκατάσταση λιθόστρωτου μονοπατιοῦ, κατασκευὴ μονοπατιοῦ, ἀνάπλαση πλατείας καὶ ὑπαίθριων χώρων στάθμευσης, πέτρινα πεζούλια, ἐξοπλισμός, ἀνάπλαση αὐλίου χώρου, τοποθέτηση ἐπιδαπέδιου φωτισμοῦ, προσθήκη πεζοδρομίου, τοποθέτηση νέων ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξοπλισμοῦ στοὺς χώρους τοῦ κτιρίου «Παρθενῶνα», ἀναβάθμιση καὶ σκίαση τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς κ.ἄ.), μέ συνολικὴ ἐπιλέξιμη δημόσια δαπάνη πράξης 633.359,14€.

Ὁ Ὄργανισμός Ἀνάπτυξης Κρήτης, ὡς φορέας ὑλοποίησης τοῦ ἔργου, ἀνέλαβε τὴν σύνταξη τῶν Τευχῶν δημοπράτησης καὶ, κατόπιν

δημόσιου διαγωνισμοῦ, ἀναδείχθηκε ὁ ἐργολάβος ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ἐκτελέσει τὸ ἔργο. Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου καὶ μέ τόν συντονισμό τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Ἀγαθάγγελου (Κουμαρτζάκη) πραγματοποιήθηκε εἰς τὴν Ἱ. Μονὴ εὐρεῖα σύσκεψη, μέ τὴν συμμετοχὴ ἐκπροσώπων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας Χανίων, τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἀνάπτυξης Κρήτης καὶ τοῦ ἐργολάβου, μέ ἀντικείμενο συζήτησης τόν συντονισμό καὶ τὴν ὀργάνωση τῶν ἐργασιῶν, σύμφωνα μέ τὴν ἐγκεκριμένη μελέτη. Τῆς συνάντησης ἀκολούθησε ἡ ἐγκατάσταση τοῦ ἐργολάβου καὶ ἡ ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος δήλωσε: «Μεσοῦσης τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος μᾶς χαρίζει πλοῦσια τὴν Χάρη καὶ εὐλογία Της, καθὼς ἡ ἔναρξη τῶν ἀνακαινιστικῶν ἐργασιῶν στό ἱστορικό καὶ αἰωνόβιο αὐτὸ Μοναστήρι Της, βεβαιώνει καὶ φανερώνει καὶ τὴν ὀρατὴ παρουσία Της στόν τόπο καὶ τόν χώρο. Ταπεινά κλίνουμε ἐνώπιον τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνας Της, ἐν εὐχαριστίᾳ καὶ εὐγνωμοσύνη πολλῇ. Πολλές οἱ εὐχαριστίες μας πρὸς τόν Ὑπουργὸ Ἀνάπτυξης καὶ Ἐπενδύσεων κ. Ἄδωνη Γεωργιάδη, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τοῦ αἰτήματός μας, ἔτεινε εὐήκοον οὖς, ὡς καὶ τόν ἐκλεκτό συνεργάτη του, εἰδικὸ Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΣΠΑ καὶ ΤΣ κ. Γεώργιο Ζερβό. Τόν Ὄργανισμό Ἀνάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ), Φορέα ὑλοποίησης τοῦ ἔργου, στά πρόσωπα τοῦ τότε Προέδρου ὡς καὶ τοῦ Διευθύνοντα Συμβούλου κ.κ. Κοπάση Λευτέρη καὶ Ἄρη Παπαδογιάννη, ὡς καὶ τόν μηχανικό τοῦ Ὄργανισμοῦ κ. Γεώργιο Μπασδάνη, γιὰ τὴν πολῦτιμη ἀρωγὴ τους. Τὴν Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Χανίων, γιὰ τὴν γόνιμη συνεργασία, ὡς καὶ τόν Καθηγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Ἀγαθάγγελου, ὁ ὁποῖος καὶ ἐπωμίστηκε τὸ ἐπίτιμο ἔργο συλλογῆς τῶν ἀπαραίτητων δικαιολογητικῶν κ.λπ. πού ἀπαιτοῦσε τὸ Πρόγραμμα. Ἡ ἱστορικὴ Ἱ. Μονὴ Παναγίας Χρυσσοκαλιτίσης, σκαρφαλωμένη πάνω στό βράχο, μαρτυρεῖ τόν τόπο, τὴν ἱστορία καὶ τὴν πίστη καὶ ἀποτελεῖ φάρο, ἀπάνεμο λιμάνι παρηγοριᾶς καὶ στήριξης, καταφύγιο τῶν χιλιάδων προσκυνητῶν

πού προσφεύγουν στο σπίτι Της», κατέληξε ο
Ἐπίσκοπός μας.

Ἀφιέρωμα στους ἀγῶνες τῶν Κρητῶν κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821

Ἐπετειακή ἐκδήλωση λόγου, μουσικῆς καί τραγουδιοῦ, ἀφιέρωμα στους ἀγῶνες τῶν Κρητῶν κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, διοργάνωσε ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας σέ συνεργασία μέ τούς Δήμους Κισάμου καί Πλατανιά καί τήν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης. Ἡ ἐκδήλωση ἔλαβε χώρα στό κεντρικό ἀμφιθέατρο τῆς Ὁρθόδοξου Ἀκαδημίας Κρήτης, κατάμεστο ἀπό κόσμο, καθώς περισσότερα ἀπό 500 πρόσωπα ἀνταποκρίθηκαν στό κάλεσμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας. Ὁ διδάσκων στό Τμήμα Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης καί Ἱστορικός Δρ. Ἰωάννης Σκαλιδάκης παρουσίασε τό χρονικό τῶν συγκρούσεων στήν Κρήτη ἀπό τό 1821 ἕως τό 1830. Ὁ Σύλλογος Ριζιτῶν Κισάμου «Ἡ Κίσσαμος» ἀπέδωσε Ριζιτικά τραγούδια τῆς Ἐπανάστασης ἐνῶ ἡ πολυπληθής Παραδοσιακή Χορωδία τοῦ Ὁδείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας (περισσότεροι ἀπό 150 χορωδοί), μέ ἄρτια ἀπόδοση, παρουσίασαν Θούρια ἀπό τήν συλλογή τοῦ Παύλου Βλαστοῦ (Ρεθύμνιου, σπουδαίου Ἱεροψάλτη καί Λαογράφου τοῦ 19ου αἰ.). Τήν χορωδία συνόδευε τετραμελής ὀρχήστρα ὑπό τήν Διεύθυνση τοῦ χοράρχη τοῦ Ὁδείου τῆς Ἱ. Μ. Κισάμου καί Σελίνου κ. Γεωργίου Χαχλάκη. Ὁ Γεν. Δ/ντής τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς εἶχε τήν εὐθύνη συντονισμοῦ. Χαι-

ρετισμούς ἀπεύθυναν οἱ Δήμαρχοι Κισάμου κ. Γεώργιος Μυλωνάκης καί Πλατανιά κ. Ἰωάννης Μαλανδράκης. Ὁ ὀμιλητής κ. Σκαλιδάκης, μέ ἀναφορά στίς ἱστορικές πηγές, μετέφερε στό πολυπληθές ἀκροατήριό τά γεγονότα τῆς ἐποχῆς, ζωντανεύοντας τήν ἱστορία τοῦ τόπου. Ἡ ἀρτιότητα ἀπόδοσης τῶν ἀσμάτων, τόσο ἀπό τήν πολυπληθῆ χορωδία τοῦ Ὁδείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, ὅσο καί ἀπό τόν Σύλλογο Ριζιτῶν Κισάμου «Ἡ Κίσσαμος», σέ συνδυασμό μέ τήν ζωντανή μουσική ἐπένδυση (Κανονάκι, Λύρα, Λαοῦτο, Κρουστά), ὡς καί τό ἱστορικό χρονικό τῆς περιόδου ὅπως παρουσιάστηκε, σαγήνευσαν τό πυκνό ἀκροατήριό, τό ὁποῖο ἀνταπέδιδε μέ συχνά καί παρατεταμένα χειροκροτήματα καί ἐπευφημίες.

Ἐορτή Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου

Ἡ διπλή μεγάλη ἐορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καί τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους ἐορτάστηκε, μέ τή δέουσα ἱερότητα καί λαμπρότητα, καί εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολή μας. Ἐπίκεντρο ὁ ἐορτάζων Ἱ. Μητροπολιτικός μας Ναός καί ὁ ἐπίσης ἐορτάζων Ἱ. Καθεδρικός Ναός τῆς Ἐνορίας Παλαιοχώρας. Ὁ Ἐπίσκοπός μας χοροστάτησε τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καί ἔψαλλε τήν Δ' στάση τῶν Χαιρετισμῶν στόν Ἱ. Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, Παλαιοχώρας, τήν δέ πανηγυρική Θεία Λειτουργία τέλεσε στόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό, ὡς καί τήν Δοξολογία τῆς ἡμέρας. Ἀκολούθως στό Ἡρώων τῆς πόλεως τέλεσε Ἐπιμνημόσυνη Δέηση καί παρακολούθησε τήν παρέλαση πού ἀκολούθησε. Μαθήτρια τοῦ 2^{ου} Γυμνασίου Κισάμου, μέ

λόγο μεστό, αναφέρθηκε στα δύο μεγάλα γεγονότα της ημέρας, άποσπώντας τον έπαινο και τά συγχαρητήρια του Έπισκόπου μας και του πυκνού έκκλησιάσματος, τό όποιο είχε κατακλύσει τόν Ί. Μητροπολιτικό μας Ναό. Άντιπροσωπείες από τήν Σχολική Κοινότητα, ή Δημοτική άρχή, μέ έπικεφαλής τόν Δήμαρχο Κισάμου κ. Γεώργιο Μυλωνάκη, ως και πλήθος εκπροσώπων Αρχών και Φορέων, μετείχαν τής έορτής. Είς δέ τόν Έσπερινό στήν Παλαιόχωρα, ό Δήμαρχος Καντάνου-Σελίνου κ. Άντώνης Περράκης, ως και πλήθος πιστών από τήν ευρύτερη περιοχή του Σελίνου, μετείχαν τής έορτής. Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος αναφέρθηκε στό διπλό γεγονός τής έορτής, ως και στό χρέος και τήν ευθύνη όλων μας όπως «φυλάττουμε Θερμοπόλες, καθώς ό έχθρός έντός των πυλών έστί», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε.

Κοίμηση τελευταίας, έν ζωή, άνιψιάς του Όσίου Νικηφόρου

Ή Ίερά Μητρόπολις μας άγγέλλει, μέ τήν κατ' άνθρωπον θλίψη, τής είς Κύριον έκδημίας τής μακαριστής γερόντισσας Ίωάννας (Γιαννούλας) Μανδραμπαζάκη, τελευταίας έν ζωή άνιψιάς του Όσίου πατρός ήμών Νικηφόρου του Λεπρού• κόρη τής κατά σάρκα άδελφής του Όσίου, Σμαράγδας Νικολακάκη, τό γένος Τζανακάκη. Τής έξοδίου Άκολουθίας, ή όποία έψάλλει στό Συρικάρι Κισάμου, γενέτειρας του Όσίου και τής άειμνήστου άνιψιάς Του, χοροστάτησε ό Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Άμφιλόχιος, ό όποιος σημείωσε: «Μέ σεβασμό και συ-

γκίνηση κατευοδώνουμε σήμερα, είς τό ταξίδι τής αιωνιότητας, τήν σεβαστή μας γερόντισσα Ίωάννα (Γιαννούλα) Μανδραμπαζάκη, τελευταία έν ζωή άνιψιά του Όσίου πατρός ήμών Νικηφόρου του Λεπρού. Ή μακαριστή άδελφή μας Γιαννούλα, όπως όλοι τήν γνωρίσαμε, υπήρξε πρόσωπο χαριτωμένο και ευλογημένο, μέ άνυπόκριτη και βαθιά πίστη πρός τόν Θεό και καρδιακή ευλάβεια στόν Όσιο Νικηφόρο. Τόν «θείο» τής, όπως όνόμαζε τόν Όσιο, τόν Όποιο είχε γνωρίσει και άγαπήσει μέσα από τίς διηγήσεις τής μακαριστής μητέρας τής, Σμαράγδας Νικολακάκη, τό γένος Τζανακάκη, κατά σάρκα άδελφής του Όσίου Νικηφόρου. Ή σεβαστή γερόντισσα Γιαννούλα άξιώθηκε νά ζήσει τήν Άγιοκατάταξη του Όσίου Νικηφόρου, τήν δημιουργία του Ί. Προσκυνήματός Του σέ ιδιοκτησία πού ή οικογένειά τής δώρισε είς τήν Ί. Μητρόπολή μας, καθώς και τά θυρανοίξια και τά ιερά έγκαίνια του Ίερού Προσκυνήματος. Χαιρόταν σάν μικρό παιδί όλη αύτή τήν πνευματική χαρά δημιουργίας του Προσκυνήματος του Άγίου μας. Τό φωτεινό πρόσωπό τής και τό καθάριο βλέμμα τής καθρέπτιζαν τήν άγνότητα και καθαρότητα τής ψυχής τής. Γεμάτη άγάπη, καλωσύνη, χαμόγελο και ευχές πρός όλους. Τήν ευγνωμονούμε και τήν ευχαριστούμε. Πολύτιμη ή κληρονομιά τής ευχής τής και τής βαθιάς ευλάβειάς τής πρός τόν Όσιο, από τό σπίτι του Όποίου δέν έλειπε από καμία Ί. Παράκληση και Θεία Λειτουργία. Παρακαταθήκη ιερή πρός τά παιδιά και τά έγγόνια τής, αλλά και όλους έμάς. Βαθιά ή συγκίνησή μας πού κατευοδώνουμε μία συγγενή του Άγίου μας, μέ τήν βεβαιότητα ότι οι πρεσβείες του άγαπημένου τής «θείου», του Όσίου πατρός ήμών Νικηφόρου του Λεπρού, τήν συνοδεύουν είς τίς άγκάλες και τά σκηνώματα τής δόξας του Θεού», κατέληξε Έπίσκοπός μας.

Άρωγός στό προνοιακό έργο τής Ίεράς Μητροπόλεως μας ή Ίερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου

Ή Ίερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου συνεχίζει τήν έμπρακτη και ουσιαστική στήριξη και άρωγή τής είς τό προνοιακό και φιλανθρωπι-

κό ἔργο τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, ὅπως αὐτό πραγματώνεται μέσα ἀπό τίς Κοινωνικές καί Προνοιακές Δομές τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος Της. Λίγες ἡμέρες πρὸ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδας ἀπέστειλε μεγάλες ποσότητες ἀπό: πουλερικά, ὄσπρια, γαλακτοκομικά εἶδη, ζυμαρικά, ἄλευρα, κ.ἄ. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος, ἀνέφερε: «*Ἡ ἀγαπῶσα καρδιά τοῦ σεβαστοῦ μας Γέροντος καί Καθηγουμένου Ἐφραίμ, τῆς Ἱ. Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου, ἀπλόχερα καί ἀπλόχωρα ἀγκαλιάζει τίς ἀνάγκες τοῦ προνοιακοῦ καί φιλανθρωπικοῦ μας ἔργου πού, ταπεινά καί ἀθόρυβα, διακονεῖται μέσω τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας*», σημείωσε ὁ Ἐπίσκοπός μας.

Πνευματικὴ Ἑσπερίδα εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολὴ μας

Σχόλια, ὕμνους καί Ψαλτοτράγουδα τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδας περιελάμβανε

πνευματικὴ ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναό, (Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου). Τμῆμα τοῦ χοροῦ ἐκ τῶν Ἱεροψαλτῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας ὑπὸ τὸν Πρωτοψάλτη καί χοράρχη κ. Ἀντώνιο Βακάκη ἀπέδωσε ὕμνους τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδας καί τμῆμα τῆς Παραδοσιακῆς Χορωδίας τοῦ Ὁδείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ὑπὸ τὸν χοράρχη κ. Γεώργιο Χαχλάκη, ἀπέδωσε Ψαλτοτράγουδα τῆς Ἁγίας Ἑβδομάδας. Ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθάγγελος Κουμαρτζάκης, διάνθισε τὴν ἐσπερίδα μὲ εὐστοχο καί σύντομο σχολιασμὸ τῆς κάθε ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας. Ἡ ἐσπερίδα κατέκλυσε μὲ τὸν χαιρετισμὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ εὐχαρίστησε, μὲ λόγους θερμούς, ὅλους τοὺς συντελεστὲς τῆς ἐσπερίδας, σημείωσε: «*Πορευόμενοι στό τέλος τοῦ πνευματικοῦ ταξιδιοῦ τῆς περιόδου πού διανύουμε ἀνοίγεται ἐνώπιόν μας ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάδα ὡς εὐκαιρία, τόπος καί τρόπος, συνάντησης μὲ τὸν Ἐρχόμενο πρὸς τὸ ἐκούσιον Πάθος Κύριο τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου, καθὼς ὁ δικὸς Του θάνατος θανατώνει τὸν θάνατο καί γίνεται αἰτία καί πηγὴ αἰωνίου χαρᾶς καί ζωῆς. Στὴν συνάντηση αὐτὴ ἅς μὴν μείνουμε θεατὲς, ἅς βιώσουμε μυστικά στὴν καρδιά μας, τὸ μυστήριον τῆς Ἀνάστασης Χριστοῦ. Στὴ σχέση βρίσκεται τὸ νόημα τῆς πίστεως, στὴ σχέση βρίσκεται τὸ νόημα τῆς Ἀνάστασης, στὴ σχέση μὲ τὸν Χριστὸ ξαναβρίσκουμε τὴν γνήσια καί μοναδικὴ ἐλευθερίαν τὸ νὰ μπορούμε νὰ εἴμαστε παιδιά Του, παιδιά τῆς Ἀνάστασης, παιδιά τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἀγάπης*», κατέληξε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος εὐχόμενος: «*Ἀνάσταση τῶν ψυχῶν καί τῶν καρδιῶν*» στό πλῆθος τοῦ κόσμου πού εἶχε κατακλύσει τὸν Ἱερό Μητροπολιτικὸ Ναό.

Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου

Μὲ τὴν πρέπουσα κατάνυξη τελέστηκε ἡ Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου εἰς τὴν Ἱερά Μητρόπολὴ μας, μὲ ἐπίκεντρο τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναό, (Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου), χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἀμφι-

λοχίου. Ὁ Ἐπίσκοπός μας σημείωσε: «Ἰδού ὁ Νυμφίος Χριστός, ἐξέρχεται, ἐξήλθε καί πάλι, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, διὰ νά εἰσέλθει ἐν τῷ μέσῳ τῶν καρδιῶν πάντων ἡμῶν. Μόνος, περιβεβλημένος “κοκκίνην χλαμύδαν” καί “ἀκάνθινον στέφανον, πορεύεται πρὸς τό ἐκούσιον Πάθος Του. Τό ἐρώτημα, ἀδελφοί, εἶναι ἐάν καί ἐμεῖς θά συμπορευτοῦμε μαζί Του. Ἐάν, αὐτή τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάδα, ἀποφασίσουμε ὅπως σταυρώσουμε τά πάθη μας, ἐνταφιάσουμε τόν παλαιό ἄνθρωπο, γιά νά μπορέσει ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας νά συμπαρασύρει ὅλους μας σέ μιά προσωπική Ἀνάσταση· αὐτή τοῦ νέου ἀνθρώπου, καί τήν καινῆς κτίσης πού τόσο ἔχουμε ἀνάγκη ὡς πρόσωπα καί ὡς κοινωνία. Ἄραγε θά τό τολμήσουμε; Ἡ ἀπόφαση εἶναι δική μας καί ἡ εὐθύνη εἶναι δική μας», κατέληξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, εὐχόμενος στό πολυπληθές ἐκκλησίασμα πού εἶχε κατακλύσει τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό: «Καλή Ἁγία Ἑβδομάδα - Ἀνάσταση ψυχῶν καί καρδιῶν».

τοχή χιλιάδων πιστῶν, οἱ ὁποῖοι μέ κατάνυξη καί συστολή, ἀκολούθησαν τόν νεκρό Ἰησοῦ. Στόν σύντομο χαιρετισμό του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος σημείωσε: «Λιτανεύουμε σήμερα τόν νεκρό Ἰησοῦ στίς πόλεις καί τά χωριά τοῦ τόπου καί τῆς Πατρίδας μας στό σύνολό της. Βιώνουμε τήν κορύφωση τοῦ Θεῖου Δράματος, καθὼς ὁ Θεός τῆς ἀγάπης κατέρχεται μέχρι Ἄδου, παλεύει μέ τόν θάνατο, νικά τόν θάνατο καί ἡ δική Του νίκη χαρίζει σέ ὅλους μας ζωή χαρισάμενη. Τό Ἀνέσπερο Φῶς πού καί πάλι θά ἀνατείλει ἐκ τοῦ κενοῦ μνημείου Του ἄς φωτίσει τά σκότη τῆς ὑπάρξεώς μας, διαλύοντας κάθε φόβο, κάθε ἀνησυχία, κάθε ἀμφιβολία, κάθε ἄρνηση, χαρίζοντάς μας χαρά, εἰρήνη, δύναμη, ἐλπίδα καί ζωή. Ἡ μυστική χαρά τῆς Ἀναστάσεως ἄς πλημμυρίσει τήν ὑπαρξή μας, μεταμορφώνοντας τήν ζωή μας σέ ἓνα ἀέναο “Χριστός Ἀνέστη”», κατέληξε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης κ. Ἀμφιλόχιος. Ἀκολούθως εὐχήθηκε ὁ Δήμαρχος Κισιάμου κ. Γεώργιος Μυλωνάκης «Καλή Ἀνάσταση». Ἐπιστρέφοντας ἐκ

«Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ» εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολή μας

Μέ ἀνθοστολισμένους τούς Ἐπιταφίους ἀπό ἀνοιξιὰτικα εὐωδιαστά ἄνθη ἐψάλησαν τά ἱερά Ἐγκώμια εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολή μας, μέ ἐπίκεντρο τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό, (Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου), χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Ἀκολούθησε ἡ περιφορά τῶν Ἐπιταφίων τῆς πόλεως Κισιάμου, ἡ κοινὴ συνάντησή των καί Δέηση στήν κεντρικὴ πλατεία τῆς πόλεως, μέ τὴν συμμε-

τῆς περιφορᾶς ὁ Ἐπίσκοπός μας τέλεσε Τρισάγιο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου του, Σεβ. Μητροπολίτου κυροῦ Εἰρηναίου. Ὁ Ἐπίσκοπός μας τέλεσε τὴν Ἀκολουθία Ἀποκαθλώσεως στὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ Γωνιάς καὶ τὸν ἱστορικό Ἱ. Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Κισάμου.

*Ἀνάσταση
εἰς τὴν Ἱερὰ Μητρόπολή μας*

Μέ πνευματικὴ εὐφροσύνη, καμπανοκρουσίες καὶ πλήθη πιστῶν νὰ κατακλύζουν τοὺς Ἱερούς Ναοὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας ἐορτάστηκε ἡ μεγάλη καὶ λαμπροφόρος ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ, τὸ βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου μέ κορύφωση τὴν Ἀναστάσιμη Θεία Λειτουργία. Ἐπίκεντρο ὁ Ἱ. Μητροπολιτικός μας Ναός, ὅπου καὶ προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος. Ὁ Ἐπίσκοπός μας ἀνέμενε τὴν ἔλευση τοῦ Ἁγίου Φωτός, τὸ ὁποῖο φέτος ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν μέ σχετικὴ καθυστέρηση, καὶ ἀκολουθῶς τέλεσε τὴν Πανυχίδα τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὴν πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία τῆς Ἀναστάσεως. Πλήθη πιστῶν εἶχαν κατακλύσει τὸν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό καὶ τοὺς προαύλιους χώρους του, ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους παρέμειναν ἕως τὸ τέλος καὶ κοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Σὲ ὅλους τοὺς Ἱ. Ναοὺς τῆς Μητροπόλεώς μας ἀναγνώσθηκε ἡ Πασχαλινὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου.

*Ἐσπερινός τῆς Ἀγάπης εἰς τὴν
Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ Γωνιάς*

Εἰς τὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Γωνιάς, (Κολυμβάρι), τέλεσε τὸν Ἐσπερινό τῆς Ἀγάπης ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ τὴν συμμετοχὴ τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς καὶ Κληρικῶν ἐκ τῆς Ἀρχιερ. Περιφέρειας Ἀνατ. Κισάμου. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Ἐσπερινοῦ ἀναγνώσθηκε τὸ Εὐαγγέλιο σὲ διάφορες γλῶσσες καὶ ἀκούσθηκε ὁ Πασχάλιος λόγος τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, μέ τὴν φήμη του νὰ ψάλλεται ἀκολουθῶς. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, στὸν σύντομο Ἀναστάσιμο χαιρετισμό του, ἀναφέρθηκε στό «μυστήριον τῆς Ἀναστάσεως», σημειώνοντας: «*Κήρυκες, μάρτυρες καὶ ἀγγελιοφόροι τοῦ μυστηρίου τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καλούμεθα νὰ γίνουμε ὅλοι μας. Σ' ἓνα κόσμον καὶ μία ἐποχὴ πού μυρίζει περισσότερο θάνατον καὶ λιγότερον ζωὴν, καθὼς οἱ ἐπιλογές τῆς καθημερινότητος μας μοιάζει νὰ μᾶς κλείνουν, νὰ μᾶς παγιδεύουν ὀλοένα, στὸν τάφον τῆς μοναξιάς μας, τῆς ιδιοτελείας μας, τῶν συμπερόντων καὶ τοῦ βολέματός μας, ἐπιτακτικὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: "Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου";», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας. Ἀκολουθῆσε ὁ ἀσπασμός τῆς ἀγάπης καὶ ἡ διανομὴ τῶν Πασχαλινῶν αὐγῶν καὶ τσουρεκιῶν. Πλήθος προσκυνητῶν, ἀπὸ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ, μετεῖχαν τῆς Ἀκολουθίας.*

Κοσμοπλημμύρα αγάπης σέ κάλεσμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας

Ἐνα ἀπό τά μεγαλύτερα κοσμικά κέντρα, τό «ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ» τοῦ Νομοῦ Χανίων πλημμύρισε ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ κόσμου πού ἀνταποκρίθηκε στό κάλεσμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας καί γέμισε ἀσφυκτικά τό κέντρο, τό ὁποῖο πρόσθεσε ἐπιπλέον τραπεζοκαθίσμαστα γιά νά μπορέσει νά ἀνταποκριθεῖ στό πλήθος τῶν προσερχομένων. Ἀνάμεσά τους ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ.Θεοδώρητος, ἐκπρόσωπος - διευθυντής στό ἐν Ἀθήναις γραφεῖο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, (φιλοξενούμενος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ), ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός ὡς καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος, Πρωτοσύγκελλοι, Ἡγούμενοι, Κληρικοί ἐκ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου καί Κισάμου καί Σελίνου. Βουλευτές τοῦ Νομοῦ, οἱ Δήμαρχοι Κισάμου κ. Γεώργιος Μυλωνάκης καί Πλατανιά κ. Ἰωάννης Μαλανδράκης, ὁ Στρατηγός Ἀστυνομίας Κρήτης, Ἀντιδήμαρχοι - Περιφερειακοί - Δημοτικοί Σύμβουλοι, ὑποψήφιοι ἐκ τοῦ εὐρέως πολιτικοῦ φάσματος, ὡς καί πλήθος κόσμου πού ὑπερέβη τούς χίλιους. Ἡ ποιοτική καί ιδιαίτερα προσεγμένη αὐτή πολιτιστική, παραδοσιακή βραδιά - ἐκδήλωση περιελάμβανε πλούσιο πρόγραμμα παραδοσιακῆς Κρητικῆς μουσικῆς, μέ τόν διεθνούς φήμης ἀναγνωρισμένο Κρητικό καλλιτέχνη Ἀντώνη Μαρτσάκη καί τό συγκρότη-

μά του, μέ τήν συμμετοχή ἑξι ἀναγνωρισμένων καί ἐγνωσμένου κύρους καλλιτεχνικῶν συγκροτημάτων ἀπό ἑξι διαφορετικῆς Σχολῆς παραδοσιακῆς μουσικῆς καί Κρητικοῦ χοροῦ. Τόσο ὁ καλλιτέχνης κ. Μαρτσάκης, ὅσο καί οἱ Σχολές χοροῦ, ὡς καί τό κέντρο διασκέδασης, προσέφεραν ἀφιλοκερδῶς ὅλες τίς ὑπηρεσίες τους γιά τήν στήριξη καί ἐνίσχυση τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκδήλωσης, ὁ ὁποῖος ἦταν διττός. Ἡ στήριξη πολύτεκνης οἰκογένειας, ἡ ὁποία χρῆζει οικονομικῆς ἀρωγῆς σέ ἐπικείμενη σοβαρή χειρουργική ἐπέμβαση μέλους αὐτῆς, ὡς καί ἡ κάλυψη ἀναγκῶν πού δημιουργήθηκαν ἀπό ἐπιπρόσθετες ἐργασίες εἰς τό Ἱ. Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου, στήν γενέτειρά του τό Συρικάρι Κισάμου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ καρδιακούς λόγους ἀγάπης, καλωσόρισε, χαιρέτισε καί ὑποδέχθηκε τούς Σεβ. ἀγίους Ἀρχιερεῖς καί τό πλήθος τῶν προσερχομένων πού κατέκλυσαν τό κέντρο. Ἀκολούθως προσκάλεσε τόν ἰδιοκτήτη τοῦ κέντρου κ. Κυριάκο Παπασηφάκη, τόν ἐπιχειρηματία καί μέγα εὐεργέτη τῆς Ἱ. Μητροπόλεως κ. Ἰάκωβο Χονδράκη, τόν Καλλιτέχνη κ. Ἀντώνιο Μαρτσάκη, ὡς καί τούς ἐπικεφαλῆς τῶν συγκροτημάτων: «Παραδοσιακός Σύλλογος ΒΙΓΛΑΤΟΡΕΣ», Ὁμιλος Βρακοφόρων «ΚΙΣΑΜΟΣ», Χορευτικός Σύλλογος «Η ΚΙΣΑΜΟΣ», Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Ο ΓΗΓΕΝΗΣ», Ἀθλητικός - Χορευτικός Σύλλογος «ΟΙ ΠΕΛΑΣΓΟΙ», Χορευτική Ὁμάδα «ΔΡΑΠΑΝΙΑ», τούς ὁποίους εὐχαρίστησε ἰδιαίτερως, ἀπονέμοντάς τους ἕνα «εὐχαριστιακό ἀντίδωρο». Ἀκολούθησε ἡ εὐλογία τῆς τραπέζης ὑπό τοῦ

Σεβ. Μητροπολίτου Λαοδικείας κ. Θεοδώρητου, τόν ὁποῖο ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος καλωσόρισε ἰδιαιτέρως, καί ἀκολουθῶς τόν λόγο ἔλαβε ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης π. Χρῦσανθος (Τσαχάκης), ὁ ὁποῖος καί συντόνισε τήν ὄλη ἐκδήλωση. Ὁ Ἐπίσκοπός μας ἔκανε εἰδική ἀναφορά εἰς τόν π. Χρῦσανθο, καθώς ὅπως εἶπε: «ὑπῆρξε ἡ ψυχὴ τῆς ἀποψινῆς βραδιάς, ἀφοῦ ἐκεῖνος ἔτρεξε, ἀναζήτησε, ὀργάνωσε καί ὑλοποίησε μέ ἀπόλυτη ἐπιτυχία τό ὄλο ἐγχεῖρημα». Παρατέθηκαν πλούσια παραδοσιακά ἐδέσματα, ὡς καί κλήρωση μέ πλούσια - ἀκριβά δῶρα, ὅλα προσφορές ἀγάπης. Τά ὀνόματα τῶν χορηγῶν - δωρητῶν μνημονεύτηκαν ἀπό τόν π. Χρῦσανθο.

Ἑορτὴ Ἱερᾶς Μοῦνης Ζωοδόχου Πηγῆς Παρθενῶνος

Μέσα στό πανευφρόσυνο κλίμα τῶν ἡμερῶν ἐόρτασε ἡ Ἱερά Κοινοβική Γυναικεῖα Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς, Παρθενῶνος, τήν κυριώνυμο ἐορτὴ τῆς, καθώς τό Καθολικό τῆς Ἱ. Μοῦνης εἶναι ἀφιερωμένο εἰς τήν Παναγία, Ζωοδόχο Πηγῆ. Τοῦ Ἑσπερινοῦ χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, στήν δέ πανηγυρική Θεία Λειτουργία συλλειτουργῆσε μετά τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Εὐμενείας κ. Εἰρηναίου, Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς Μοῦνης Γουβερνέτου. Κατά τόν Ἑσπερινό ὁμίλησε ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Σπυρίδων Βασιλάκος, Κληρικός τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θηβῶν, ὁ ὁποῖος ἠγεῖτο ὁμάδας προσκυνητῶν, κατά δέ τήν Θεία Λειτουργία ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Εὐμενείας κ. Εἰρηναῖος. Καί οἱ δύο ἐκλεκτοί ὁμιλητές, μέ λό-

γους μεστούς - Ἀναστάσιμος, ἀναφέρθηκαν στό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως καί στό πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ λόγους θερμούς καί ἐγκάρδιους, καλωσόρισε καί εὐχαρίστησε τοὺς ἐκλεκτοὺς προσκεκλημένους, σημειώνοντας: «*Στὴν ἀνεκλάλητη χαρὰ τῆς παρουσίας τοῦ Ἀναστημένου Χριστοῦ προστίθεται καί ἡ μεγάλη χαρὰ τῆς ἐορτῆς τῆς Παναγίας μας, ὡς ζωοδόχος Μάνα, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς. Δέν θά μπορούσε ἐξ ἄλλου νά ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν Διακαινήσιμο ἑβδομάδα, ἡ ὁποία λογίζεται ὡς "ἡμέρα μία", ὅπου τὰ πάντα "πεπλήρωται φωτός", καθώς "ἡ Ζωὴ ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου"*», ἀνέφερε ὁ Ἐπίσκοπός μας, χαιρετίζοντας καί τοὺς πολυπληθεῖς προσκυνητές, οἱ ὁποῖοι τό ἐόρτιο διήμερο μετεῖχαν τῆς ἱερᾶς πανηγύρεως, εὐχόμενος εἰς τὴν σεβαστὴ Γερόντισσα - Καθηγουμένη Μαρκέλλα Μοναχὴ καί τὴν συνοδεία τῆς νά παραμένουν «*λαμπάδες καιόμενες καί δεόμενες*». Ἀκολούθησε πλούσια φιλοξενία, κατά τὴν Μοναστηριακὴ τάξη.

10ετὴς Μνημόσυνο ἀοιδίου Μητροπολίτου Κισάμου κ. Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου

Στόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, (Κίσαμος) τελέστηκε τό 10ετὴς Μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ καί συλλειτουργούντων τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Εὐμενείας κ. Εἰρηναίου, Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Πα-

τριαρχικής Μονής Γουβερνέτου, καί τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἀμφιλοχίου, συνευχομένου δέ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναίου. Ὁ προεξάρχων Ἀρχιερεὺς, στήν διακονία τοῦ λόγου, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τόν Ἐπίσκοπό μας «διά τήν παραχώρηση τοῦ κηρύγματος», ἀναφέρθηκε, μέ λόγους σεβαστικούς καί εὐγνωμοσύνης, εἰς τό πρόσωπο τοῦ τιμώμενου Ἱεράρχου, τοῦ «παπποῦ τῆς Κρήτης», ὅπως τόν ὀνόμασε, σκιαγραφώντας (ἐν συντομίᾳ) τό πολύπλευρο καί πολυδιάστατο ἔργο του, ἔργο διά τοῦ ὁποίου ὡς ἀνέφερε: «ἔθεσε ἀνεξίτηλα τήν σφραγίδα τῆς παρουσίας του στόν τόπο τῆς ἐκκλησιαστικῆς του διακονίας καί εὐρύτερα». Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας τελέστηκε τό ἱερό Μνημόσυνο, στό ὁποῖο ἔλαβε μέρος καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναῖος. Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ λόγους καρδιακούς, καλωσόρισε καί εὐχαρίστησε τοὺς Σεβασμιωτάτους ἀγίους Ἀρχιερεῖς καί τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Εὐμενείας κ. Εἰρηναῖο «διά τήν εὐγενῆ καί φιλάδελφο ἀπόκριση εἰς τήν πρόσκληση συμμετοχῆς». Ἰδιαιτέρως ἀναφέρθηκε στόν Σεβ. Μητροπολίτη Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων κ. Εἰρηναῖο, ὡς καί τόν παρόντα Δρ. Ἀλέξανδρο Παπαδεδρό, τ. Γενικό Δ/ντή τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, τοὺς ὁποίους ὀνόμασε: «συνοδοιπόρους καί συγκληρυναίους τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Εἰρηναίου, στό πολυσχιδές ἔργο του. Αὐτό τῆς Ἱ.Μητροπόλεως ὡς καί τῆς δημιουργίας τῆς ΟΑΚ». «Στό ἐρώτημα ποιά ἢ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας στοὺς καιρούς μας -ἀνέφερε ὁ ὁμιλῶν Ἱεράρχης- ἐρώτημα πού εὐκαίρως - ἀκαίρως τίθεται ὑπό τινων διά λόγους γνωστούς ἐν πολλοῖς, νομίζω ἀπάντηση δίδει ὁ σήμερα τιμώμενος μέγας αὐτός Ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἀοίδιμος Γέ-

ροντας καί προκάτοχός μας, μακαριστός Μητροπολίτης κυρός Εἰρηναῖος. Εἰρηναῖος δίδει, ἢ ἀπάντηση. Πρόσωπα φωτεινά καί φωτισμένα, λουσμένα στήν χάρι τοῦ Θεοῦ πού ἡ ζωή τους ὀλόκληρη εἶναι μιά λιτανεία. Λιτανεία ἀγάπης, προσφορᾶς, θυσίας, διακονίας, μαρτυρίας, ὁμολογίας πίστεως. Λιτανεία φωτός, ἐλπίδας καί ζωῆς. Σκεπτόμουν, κατά τήν ὥρα τοῦ ἱεροῦ μνημοσύνου, ἐάν θά ζοῦσε σήμερα ἢ φωτισμένη αὐτή μορφή, ποιά θά ἦταν ἡ θέση του καί ἡ στάση του σέ σχέση μέ τά ὅσα τεκταίνονται στοὺς καιρούς μας; Στήν ἀποἱεροποίηση τῶν θεσμῶν, τῆς κοινωνίας, τῆς οἰκογένειας, τήν ἔκπτωση τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου ἀπό μυστήριο, στά πάσης φύσεως σύμφωνα καί παρεκτροπές, οἱ ὁποῖες ἀλλοιώνουν καί ἀλλοτριώνουν τό πρόσωπο; Νιώθω πῶς θά ὕψωνε τό ἀνάστημά του, πῶς δέν θά συμβιβαζόταν καί δέν θά συνθηκολογοῦσε μέ τήν ἔκπτωση καί τήν φθορά. Τό ἐρώτημα εἶναι ἐμεῖς τί κάνουμε»; κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας, εὐχαριστώντας τό πολυπληθές ἐκκλησίασμα. Ἀνάμεσά τους ὁ Βουλευτής Χανίων κ. Βασίλειος Διγαλάκης, ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Χανίων κ. Νικόλαος Καλογερῆς, οἱ Δήμαρχοι Κισάμου κ. Γεώργιος Μυλωνάκης καί Πλατανιά κ. Ἰωάννης Μαλανδράκης, ὁ Γενικό Δ/ντὲς τοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν «Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος» κ. Νικόλαος Παπαδάκης, τῆς ΟΑΚ Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, ὑποψήφιοι Βουλευτές καί ἐκπρόσωποι, Περιφερειακοί, Δημοτικοί Σύμβουλοι, Ἄρχοντες τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου, Ἐκπρόσωποι τοῦ Στρατοῦ, τῆς Ἀστυνομίας, Φορέων, Συλλόγων, τῆς οἰκογένειας τοῦ μακαριστοῦ κ.ἄ. Ἀκολούθησε Τρισάγιο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίμου Ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος βρίσκεται στόν προαύλιο χῶρο τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, καί φιλοξενία στοὺς χώρους τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΟΙΝΩΝΙΚΟΥ & ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ένορία Κολυμβαρίου	450€	Ένορία Κολυμβαρίου	200€
Αίδεο. Ίωάννης Ψαράκης	200€	Ένορία Βουκολιών	200€
Θεοχάρης Χαιρετάκης, εις μνήμην συζύγου του		Εις μνήμην Αντωνίου Σεργεντάνη, ή οικογένεια	
Έλευθερίας	50€	καί συγγενείς του: Μαρία Δελάκη, Θεόδωρος	
Ένοριακή Έπιτροπή Σούγιας	100€	Σεργεντάνης, Μάρκος Σεργεντάνης, Αικατερίνη	
Εις μνήμην Δημητρίου Μελάκη, ή οικογένειά του	100€.	Σιγιολιτζάκη, Άλκμήνη Βακάκη, Μάνος Μαρκα	
Ήλιος Μαζοκοπάκης, Ίατρος, εις μνήμην Στυ		τάτος, Γεώργιος Μαρκατάτος, Χρήστος Άρχο	
λιανού Μπρεδάκη	400€	ντάκης, Στέλιος Άρχοντάκης, Ίωάννης Ντουλά	
Έμμανουήλ & Τούλα Παπαδάκη, εις μνήμην		κη, Μαρία Λυγγουνοῦ, Άλέκος Σφακιανάκης,	
Βόιτεκ Γκραμπόφσκι	2.000€	Δημήτρης Σκλαβάκης, Κωνσταντίνος Δελάκης,	
		Θεοδόσης Τζανάκης,	740€
Εις μνήμη Έλένης Άνδρονικάκη:		Δικηγορική Έταιρεία Χαλακατεβάκης & Συνερ	
Γεώργιος και Έλπίδα Παπαγιαννοπούλου	1.000€	γάτες	800€
		Σύλλογος Άπανταχού Κατσοματαδιανῶν	1.000€
Έμμανουήλ & Τούλα Παπαδάκη	500€	Αίδεο. Νικόλαος Μοτάκης, εις μνήμην συζύγου	
Άνώνυμος	200€	του Πρεσβυτέρας Άντωνίας Μοτάκη	100€
Άντώνιος Σ. Κοσμαδάκης	100€	Άνώνυμος	100€
Μιχαήλ Σ. Κοσμαδάκης	100€	Άνώνυμος	500€
Ίωάννης Σ. Κοσμαδάκης	100€	Άντώνιος Πετράκης & ΣΙΑ, Supret Market	500€
Μαρία Π. Κοσμαδάκη	100€	Ένορία Κολυμβαρίου	200€
Πικραμένος Μιχαήλ, εις μνήμην Τηλέμαχου		Άντώνιος Κυριακάκης, εις μνήμην τῆς μητρός	
Κουτσαυτάκη	110€	αυτοῦ Ευαγγελίας	100€.
Ένορία Άζωγυρέ	150€	Κυριακάκη Γεωργία	500€
Ένορία Κουντούρας	250€	Ένορία Καντάνου	100€
Ένοριακή Έπιτροπή Σούγιας	100€	Ένορία Κολυμβαρίου	200€
Άντώνιος Καπῆς	100€	Αικατερίνη Πατερομιχελάκη	100€
Ξένια Μυγιάκη, εις μνήμην συζύγου της Ίωάν			
νου Μυγιάκη	200€		
Εις μνήμην Δημητρίου Μελάκη ή οικογένειά του	100€		
Άρτεμις Μαρῆ, εις μνήμην συζύγου της Ίακώ			
βου Μαρῆ	500€		
Ένορία Δραπανιά	200€		
Σύνδεσμος Κληρικών ΙΜΚΣ	300€		
Αίδεο. Νικόλαος Καπῆς	200€		
Άνώνυμος	50€		
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικῶν Ένορίας Πύρ			
γου «Ή Δημιουργία»	100€		
Ένορία Πύργου	100€		

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ "ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ"

Εις μνήμην Κωνσταντίνου Βαρδαλάκη, ή οικο	
γένειά του	300€
Ψαράκη Μαρία	300€
Γεωργία Μυριζάκη	300€
Τζανάκη Αικατερίνη	250€
Κουρσούμης Εύτυχιος	170€
Παπατζανάκης Αντώνιος	200€

Βοήθησε κι εσύ νά γίνει ή αγάπη πράξη

Άριθ. Λογαρ. Τεράς Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου:

(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)

GR8801103900000039029604194

BIC ETHNGRAA

